

Revista

VĂNĂTORILOR

ORGAN OFICIAL AL UNIUNEI GENERALE
A VĂNĂTORILOR DIN ROMÂNIA

Recunoscută Persoană Morală
prin Legea din 1 Maiu 1923.

UNIUNEA GENERALĂ A VÂNĂTORILOR DIN ROMÂNIA

RECUNOSCUTĂ PERSOANĂ MORALĂ PRIN LEGEA DIN 1 MAIU 1923
SUB INALTA PROTECȚIE A M. S. REGEI

Sediul: Str. GENERAL CHR. TELL No. 9 bis — BUCUREȘTI

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

Inalți Președinți de Onoare:

M. S. REGELE GEORGE AL GRECIEI ȘI A. S. R. PRINCIPELE NICOLAE

Președinți de Onoare :

A. MOCSONYI, GH. NEDICI și N. RACOTA,

Președinte :

CONST. I. C. BRĂTIANU

Vice-Președinți :

Dr. I. COSTINESCU, G-ral G. GĂRLEȘTEANU, C. P. GEORGESCU, I. POP, GH. SCHINA
și ALEX. VASILKO

Secretar General :

Colonel ALEXANDRU DIMITRESCU

Membrii-Consilieri :

General E. BALIF, Dr. I. BEJAN, Dr. EUG. BOTEZAT, I. BRĂTESCU-VOINEȘTI, GR. CARP,
Căpitan EUGEN CĂLUGĂRU, SIMION COMĂRZAN, CORNEL CRĂCIUNESCU, M. DRĂCEA,
Dr. ERNEST JUVARA, HORIA LAZĂR, DIONISIE LINȚIA, N. MANTU, G-ral G. MANU, Prof.
Dr. MEȚIANU, Colonel ALEX. MICU, VALER NEGRILĂ, L. OANEA, PETRE IOAN, Dr.
PHILIPOVICZ, G. PLAGINO, Maior C. ROSETI BĂLĂNESCU, G-ral SAMSONOVICI, N.
SĂULESCU, Maior SCHNEIDER SNYDER R., Dr. L. SCUPIEVSCHI, V. V. ȘTEFAN, I. STOICHIȚIA,
S. TIPEI, Dr. G. UDRISCHI, A. VOLOSCIUC, E. WITTING.

Juriul Arbitral și de Contencios

CORNEL CRĂCIUNESCU, LAURENȚIU OANEA, IONEL POP, GH. SCHINA, V. V. ȘTEFAN

Comitetul de redacție al Revistei

Dr. COSTINESCU, M. DRĂCEA, C. P. GEORGESCU, PETRE IOAN, GH. PLAGINO, IONEL
POP, Maior C. ROSETI BĂLĂNESCU, N. SĂULESCU, GH. SCHINA

Censori :

CAȚAFANI V., ȘTEFĂNESCU G., GOLESCU G. A., PĂNOIU ILIE, NEDELCU G.

CONTRIBUȚII :

Membrii plătesc o cotizație anuală de Lei 300, în care este cuprins și abonamentul obligator la

„REVISTA VÂNĂTORILOR“

Societățile : plătesc o taxă fixă de afiliere de lei 10 de fiecare membru până la 100, iar dela 100
înainte numai Lei 5. Ele plătesc un abonament obligatoriu la „REVISTA VÂNĂTORILOR“ de
400 Lei anual și o cotizație anuală de 20 de Lei de fiecare membru.

Abonamentul la „REVISTA VÂNĂTORILOR“ este obligatoriu pentru toți membrii „UNIUNEI“

Scopurile U. G. V. R. cuprinzând interesele tuturor vânătorilor din
întreaga țară, toate Societățile de Vânătoare se pot grupa în jurul ei.

Statutele U. G. V. R. se trimit la cerere contra 20 Lei în mărci poștale

Corespondența fără mărci pentru răspuns și cererile pentru interveniri la autorități, neîntovărășite de
timbrele legale, rămân fără răspuns.

Orele de primire la Uniune : În toate zilele de lucru dela 9—1 și 4—6

**Cartușe speciale pentru
tir de porumbei
și talere**

**Cartușe
efține pentru
distrugerea răpitoarelor**

Cereți ofertă la :

Fabrica Română de Cartușe de Vânătoare S. A.

SOS. ȘTEFAN CEL MARE No. 45 — BUCUREȘTI

TOT CE DORIȚI pentru impodobirea casei Dv.
găsiți numai la magazinul de specialitate :

LUCA J. NICULESCU

CALEA MOȘILOR, 5 — TELEFON 370/82

Mărfuri numai de prima cali-
tate cu un minim de câștig :

Vă ofer :

COVOARE plușate 2/3 . . . . . Lei 1650 buc.	FEȚE DE MESE Gobelin mo-		
COVOARE de iută 2/3 . . . . . „ 570 „	derne 150/150 . . . . . Lei 320 buc.		
COVOARE plușate 50/100 . . . . . „ 135 „	BONNEFEMME filé 150/230 „ 300 „		
PREȘURI plușate . . . . . „ 160 mtr.	PATURI și PLEDURI de lână		
PREȘURI de iută . . . . . „ 55 „	milă) 1-a . . . . . „ 600 „		
PREȘURI de cocos, prima cal.	MOARURI pentru mobile și		
de la . . . . . „ 120 „	perdele 1-a cal. 130 cm. „ 220 mtr.		
ȘTERGATOARE de cocos, toate	DAMASCURI desene clasice		
dimensiunile prima calit.	până la ultramoderne „ 240 „		
de la . . . . . „ 50 „	RODIEURI moderne culori cu		
LINOLEUM pe pânză 180 cm. lat „ 180 m. l.	degradé uni 150 cm. lat „ 110 „		
MUȘAMALE de mese uni și cu	PANZA de transparente toate		
desen 100 cm. lat . . . . . „ 62 mtr.	lățimile dela 80-180 cm. „ 58 m.p.		
VESTMINTE preoțești com-	GRADEL pt. saltele prima cali-		
plete dif. calități dela . . . . . „ 3500	tate 140 cm. lat . . . . . „ 55 mt.		
CUVERTURI divan dela . . . . . „ 650 buc.	CARPE de olandă 50 cm. lat		
	pt. praf, bucătărie și veselă „ 24 „		

Mare asortiment de : Cretoane pentru mobile, Plușuri, Mosheturi, Pergamoide, Galerii, Rulouri, Cuverturi de rețea, Satenuri, Pânză huse de mobile și de capot auto, Filz, Burleți, molton, etc., etc.

SPECIALIȘTI în aranjarea și decorarea interioarelor moderne
Intreprindem montări de interioare la imobilele noi construite

SPRE INTERESUL Dv. : nu cumpărați de nicăeri înainte de
a mă vizita spre a vă convinge singuri de perfecta calitate
a tuturor mărfurilor și de prețurile mele uimitor derizorii

REVISTA VÂNĂTORILOR

ORGAN OFICIAL AL UNIUNEI GENERALE A VÂNĂTORILOR DIN ROMANIA

SEDIUL UNIUNEI: STR. GEN. TELL 9 bis. — TELEFON AUTOMAT 2-51-58

Este nevoie de o lege nouă de vânatoare ?

de VALERIAN PETRESCU, Constanța

În câteva numere ale acestei reviste s'a făcut propunerea de a se aduce unele modificări legii pentru protecția vânatului și reglementarea vânatoarei, și anume a acelor dispozițiuni cari se referă, fie la paza și ocrotirea vânatului, fie la forța probantă a procesului-verbal de contravenție dresat de paznicul public, sau a restricțiunilor severe pentru stârpirea câinilor vagabonzi, etc., schițându-se de către unii din vânători și adaosurile cari trebuiesc a fi aduse legii sub acest raport.

Negreșit, o lege, elaborată în cadrul propriu al exigențelor sociale cari o cer, nu însemnează de cât traducerea în fapt, a nevoilor generale, cuprinse și disciplinate metodic, în textul sintetic al ei, care trebuie să stabilească norme și să prevadă ipoteze. Legea e, prin urmare, propria noastră elaborare teoretică, care marchează un moment social în evoluția vremii, atâta cât subsistă și nevoile cari au reclamat-o. Stările de fapt transformându-se, legea e aceia care ia act despre ele, modelându-se după acest tipar plastic, veșnic în schimbare. De aceia, până la un punct, ne explicăm în cazul nostru vânătorească, sugestiile cari se fac de a se modifica unele articole ale legii vânatoarei. Privite dintr'un punct de vedere critic, aceste propuneri, ne impun însă o rezervă : aceia a relativității constatărilor ce se fac de către unii asupra defectuoșității acestor texte ale legii. De ce ? Fiindcă, în afara câtorva vânători cu mare experiență și cu adevărată competență în materie, a căror opinie trebuie ținută în seamă, celălalte sugestii ale altora, sunt construcțiuni de nisip, inconsistente și superficiale ca și simplitatea scriitoricească cu care mănușesc condeiul.

Legea noastră pentru protecția vânatului și organizării vânatoarei, este una dintre cele mai perfecte elaborări în acest domeniu. O recunoaștem nu numai noi românii, ci chiar și unele țări streine cari aștinându-și privirile asupra noastră, au invitat pe modestul și distinsul autor al ei, pe d. Gh. Nedici, de a ține conferințe și a da explicațiuni amănunțite asupra experienței și doctrinei, cari au stat la baza acestei serioase și moderne legiuiri. Țări ca Austria și Ungaria, unde vânatoarea își are sorginta în tradiția păturei aristocrației și unde vânatul constituie cu adevărat un factor al economiei naționale, — țări ca acestea conservatoare, nu s'au gândit a veni cu o lege inovatoare și să abandoneze pe aceia din 1883, fiindcă în vederea unor principii democratice cari urmau a fi introduse, tot mai bine era a beneficia de dispozițiunile unei legi reacționare, cu privilegiu peste pri-

vilegiu, atât pentru proprietari, cât și pentru arendașii terenurilor de vânatoare.

La noi, legea din 1921, a făcut un pas serios spre progres, modelând asperitățile ce s'ar fi putut naște din privilegiile acordate unei anumite clase, și în deosebi de aceasta, a croit un drum, stipulând măsuri pentru protecția vânatului și îngrijirea lui, ca și a stabilirii unor principii de vânatoare corectă și rațională. S'a făcut tot ceia ce omenește se putea face cu o vastă experiență, pasiune și competență din partea autorului ei, ținând seama de complexitatea problemei care își avea resurse proprii de rezolvat, din grămada atâtor circumstanțe de ordin economic, cultural și social, a tuturor ținuturilor locuite de români.

Și noi, oamenii, ce descadem din Eros, robi ai pasiunilor diverse, „cari sunt în mod fatal legate de o mână de pământ“, trecem peste toate aceste considerațiuni, cu o ușurătate de o banalitate omorătoare, și decretăm la un moment dat, în absența totală a cunoștinței de cauză, că legea nu mai e bună, că „ea are absolut nevoie, — risum teneatis, — de a fi înlocuită printr'o alta“. Putem lua oare în serios, propuneri formulate astfel ?

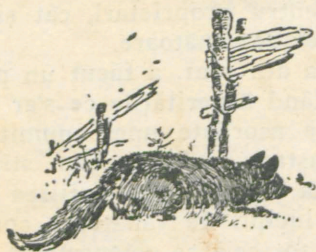
Să mai încercăm să găsim argumentele ce se aduc?... Că legea nu are un regulament, care să facă mai deștepțe decât sunt, organele de execuție ale lor?!

Deasemni, că ea este căzută în desuetudine, necunoscută, etc., etc., etc., — vorba lui Carageale, — fiind inaplicabilă din cauza lipsei organelor de execuție. Aceste organe există, după cum se și recunoaște, dar fiind onorifice nu au puțința materială de a se interesa de bunul mers al vânatoarei. Da, este de bună seamă, o dreaptă constatare, dar cum se poate remedia răul, când statul atât cât dispune de finanțe astăzi, nu e în stare a face nici cel mai mic efort pentru îmbunătățirea situației vânatoarei ? Eu cred că în parte, stă în puțința noastră de a stârpi acest rău, a noastră, a vânătorilor preținși corecți, căci dacă ne-am scruta conștiința, am vedea de câte ori noi înși-ne suntem braconieri, fie în timpul goanelor când uneori numai un anumit vânat se poate împușca, fie alteori, când ne întoarcem noaptea, la lumina farurilor, de la vânatoare, și tot așa când rătăcind prin coclauri după prepelițe, ni se ivește inopinat în cale un stol de potârnicși sau un iepure nefugărit de mult. Dealtfel, se poate spune atât de mult în această privință !

Nu legea este aceia care traduce totdeauna în fapt dorința legiuitorului, ci *consensul general al tuturor*

acelora pentru cari ea este făcută, de a-i respecta dispozițiunile și a o face valabilă sub raportul punerii practice în aplicare. Că așa cum e redactată, — legea noastră vânătorească, — poate să aibă unele omisiuni, suntem de acord, dar de aici și până la elaborarea unei noi legi, este o distanță mare, ca între cele două extreme cosmice

O lege nouă însemnează, nu vorbe înșirate pe hârtie, cuprinse în tiparul unor articole sterpe, asupra cărora autorul lor să nu fi reflectat nici măcar atât cât se cere ca să vadă că nu aduce nici o contribuție nouă. Inovațiile sunt îndrăznețe totdeauna, dar ele se nasc din experiență, diversitate de studiere a fețelor aceleiași probleme, competență, doctrină în materie, etc., și deaceia nu poate fi decât opera adânc chibzuită, fie a unei singure persoane, fie a mai multora. Dar pot eu la un moment dat să cred că, fără a fi la corent cu literatura de vânătoare actuală sau fără a fi făcut studii comparate asupra legiurilor

Pentru vânători

Uniunea Generală a Vânătorilor din România, în dorința de a înleni Societăților afiliate și membrilor ei transportul redus pe C. F. R., a intervenit pe lângă Direcția Generală în sensul ca să asimileze societățile de vânătoare cu acelea de sport, aplicând vânătorilor același tarif ca acestora din urmă.

Apelul nostru a avut următorul rezultat :

Uniunea Generală a Vânătorilor din România

Strada General Tell No. 9-bis, Loco

No. 39.490 R. A. 933. Bc. 29. IV. 933

Cu referire la adresa dv. No. 345 din 28. III. 1933, prin care solicitați a vi se acorda aceleași avantaje pentru călătoriile pe C. F. R. ca și pentru Societățile Sportive, avem onoare a vă face cunoscut că Comitetul de Direcție C. F. R. în ședința din 24. IV a. c. nu a aprobat cele solicitate de dv.

Șeful Diviziei C. 2. B., *Indescifrabil.*

Șeful Biroului C. 2. B., *Indescifrabil*

streine, etc., în această materie, sunt în stare să elaborez un proiect întreg de lege și să pretind că acesta e cel adevărat necesar intereselor vânătorești, pe când legea existentă e perimată, desuetă, inaplicabilă, etc.?

Nu, onorați colaboratori ai revistei, legea noastră nu e în întregime ei defectuoasă; ci ea este în aceeași măsură de bună și de necesară, pe cât suntem dispuși noi toți vânătorii să o respectăm. Eliminăm, firește, din sfera noastră pe acei contravenienți, cari fără niciun drept legal, merg la vânătoare sau se duc noaptea la pândă, — pe braconierii de profesie, propriu zis, — fiindcă pentru aceștia posedăm leacul în vigența paznicului public de vânătoare, a jandarului sau a altui agent cum vrem să-i mai spunem, cari, cu toți, își fac sau nu-și fac conștiincios datoria. În privința aceasta și poate și în altele, se poate face discuție asupra modificării legii, dar a spune sus și tare că ea trebuie a fi total înlocuită, e și temerar și pueril a susține.

CARTUȘE SPECIALE

DE PREPELIȚE

Uniunii Generale oferindu-se un lot de cartușe calibru 12 și 16, încărcate cu pulbere fără fum cu prețul excepțional de

5 Lei bucata

Se ține la dispoziția membrilor ei și a societăților afiliate pentru procurarea lor, contra costului achitat anticipat și a spezelor de transport.

Cartușele au fost încercate de Uniune la standul societății de Tir și au dat

::: rezultate bune. ::: :::

Faima Vânatului Românesc

Bogația în vânat a țării noastre și calitatea trofeelor este cunoscută în străinătate și idealul unui vânător străin este de a vâna în Carpații românești.

Străinii, mânați de pasiunea lor vânătoarească, nu se dau înapoi de la nici un sacrificiu de timp și bani și vin cu entuziasm din țările cele mai depărtate pentru a petrece câteva zile în pădurile seculare ale țării, unde luând contact cu poporul românesc blând și ospitalier, învață a-l iubi și respecta, iar bogățiile solului nostru le impune admirație.

Alte țări conștiente de rolul ce nobila îndeletnicire a vânătoarei îl joacă în legarea prietenilor și câștigarea simpatiilor, l'au întrebuițat pe o scară foarte întinsă, având totuși posibilități naturale incomparabil inferioare nouă.

Ministerul Agriculturii și Domeniilor, Serviciul Vânătoarei, în dorința de a contribui la propaganda națională și a face cunoscut vânătorilor străini teritoriile de vânat bine amenajate, a publicat în revistele străine un anunț cu următorul cuprins:

„România“

„Pentru viitoarea epocă de vânătoare a cerbilor, se aduce la cunoștință, că Ministerul Agriculturii și Domeniilor Serv. Vânătoarei, stă cu cea mai mare sollicitudine la dispoziția vânătorilor de seamă din străinătate, care ar dori să obțină posibilitatea de a vâna în cele mai repurtate teritorii din Carpații României. A se adresa la Ministerul Agriculturii și Domeniilor, Serviciul Vânătoarei, str. Gogu Cantă, cuzina No. 33, București.

Pentru o sistematizare și o coordonare a întregii activități pe acest teren, Ministerul roagă pe toți proprietarii și arendașii terenurilor amenajate și în propriul lor interes să-i procure toate datele necesare cum și materialul de propagandă în vederea unei eventuale publicări a unui ghid vânătoarească al României, controlat și verificat, care apărând în mai multe limbi străine și răspândit cât mai mult, să facă cunoscute străinătății bogățiile noastre cinegetice, frumusețile naturale și terenurile de vânătoare cele mai bine îngrijite.

Intrucât contractele încheiate pentru terenele de vânătoare prevăd că arendașul nu poate primi contra plată oaspeți străini, fără consimțământul Ministerului, Ministerul roagă pe toți acești arendași să-i comunice toate datele privind terenurile de vânătoare ce posedă.

In acest scop *Ministerul Agriculturii și Domeniilor Serviciul Vânătoarei, îmbie pe toți proprietarii sau arendașii terenurilor de vânătoare bine amenajate și deci proprii pentru a primi oaspeți străini, să înainteze până la 15 Iulie a. c., un memoriu conținând următoarele date:*

Situația Geografică. (Județul, Comuna)

Proprietatea, (teren propriu sau arendat), durata contractului suprafața, și arenda anuală.

Drum de acces. — Se va indica cea mai apropiată stație de C. F. R., distanța în km. până la teren și mijloacele de locomoțiune, (mașină, căruță sau călare).

Lucrările de amenajare existente. Case de vânătoare, cu numărul camerilor și confortul (mobila existentă) cantoane și colibe de adăpost. Cărări de apropiere (lungimea în km.) și observatoare sau locuri de pază, adăposturi de hrană, sărării, etc., (a se nota în schiță situația lor).

O schiță de plan pe cât mai precisă în care se vor arăta toate aceste lucrări este foarte necesară; de asemenea vor trimite fotografiile arătând casele, colibe, locurile de adăpost și hrană și alte lucrări de amenajare cum și monumente ale naturii și peisagii interesante din punct de vedere turistic. Fotografii de trofee și curiozități constituie deasemenea un material foarte prețios.

Personalul de pază. — Numărul paznicilor și al personalului de conducere cu indicarea limbilor străine ce vorbesc fiecare.

Date privind vânatul existent. — Speciile și aproximativ numărul lor. Se va indica posibilitatea terenului comunicându-se realizările anilor precedenți. Deasemenea orice încercare de colonizare și rezultatul ce s'a obținut.

Fotografii instantanee asupra vânatului viu și asupra celui împușcat, trofee record etc.

Date privind pescuitul. — Denumirea pâraelor, durata contractului, lucrări de amenajare, varietăți și bogăția în pești, (date din trecut). Fotografii asupra instalațiilor și punctelor pitorești.

Datele comunicate vor fi vizate pentru conformitate cu realitatea, fie de Domnul Șef al Ocolului silvic respectiv, fie de către Inspectorul de vânătoare al Județului.

Toate aceste materiale, verificate și strânse într'un volum corect tipărit și bogat ilustrat va constitui primul pas ce se face pe un domeniu vânătoarească interesant de unde așteptăm cele mai frumoase roade.

Apreciindu-se importanța acestei lucrări de interes economic și propagandă națională, în concordanță cu interesele proprietarilor de terenuri amenajate cu sacrificii importante, Ministerul roagă pe toți deținătorii de asemenea terenuri, să trimită la timp datele cerute pentru a nu întârzia lucrarea ce urmează a se întocmi.

Nu putem încheia acest apel, fără să remarcăm faptul că bunăvoința și culața în relațiunile noastre cu oaspeții străini și mai cu seamă amenajarea terenurilor din punct de vedere vânătoarească și al confortului pentru oaspeți, sunt condițiuni esențiale de reușită.

Dacă un teren, bine îngrijit și amenajat este un element prețios de propagandă națională, orice informațiune necorespunzând situației de față, s'ar strecura în această publicație, ne face cel mai mare deserviciu. In consecință rugăm stăruitor ca datele privind aceste terenuri să fie descrierea fidelă a situației.

Ministerul primește zilnic cereri din partea vânătorilor din străinătate pentru a vâna în România, cereri ce nu vor fi îndrumate de cât către acele teritorii cari sunt amenajate de așa natură încât să fie succesele de a primi asemenea caspeți străini.

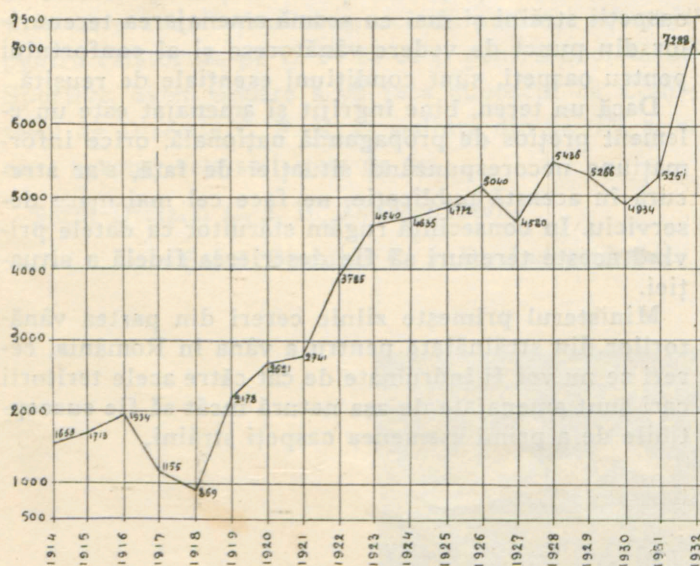

Despre câinii hoinari și contemplarea buricului

de Maior C. ROSETTI-BALANESCU

Am început în Revista Vânătorilor campania contra câinilor hoinari în 1922, am continuat-o din când în când, — dar de 6 ani n'am mai scris nimic asupra acestui subiect. Nu pentru că chestiunea ar fi încetat să fie actuală, dar pentru că mi se pare, pe de o parte inutil să mai... latr în pustiu, iar pe de altă parte pentru că s'au scris dela o vreme atâtea articole asupra pacostei câinilor hoinari, încât nu cred să mai fie ceva de adăogat la acest concert de imprecățiuni și jeluirii. Așa dar, convingerea s'a format, există : câinii hoinari peste câmpuri și prin păduri sunt un flagel. O știe toată lumea. Și iarăși toată lumea își dă seama că pentru moment (moment ce se va întinde ca o peltea încă vreme lungă), nu putem aștepta nici o soluție de la „stăpânire“. Stă la bază o chestiune electorală, — și în mândra noastră țară se pare că singure principiile străjuind căpcana de voturi sunt intangibile, eterne și sacro-sancte. Pe tema vânătoarească nici vorbă să reușim vreodată să înduplecăm pe cineva ca să ne vie oficial în ajutor. Am demonstrat altă dată cu cifre ceea ce reprezintă însă sbârlita hoardă a câinilor fără rost, din punct de vedere al unui adevărat pericol obștesc : turbarea. Ori continuăm să facem în această direcție progrese uimitoare. Poate în curând să batem recordul european, — dacă nu l'am bătut de mult. În 1914 totalul persoanelor mușcate prezentate la Institutul antirabic „Dr. V. Babeș“ din București era de 1653. În anul de grație 1932 totalul persoanelor mușcate prezentate la Institut s'a ridicat la 7288. Ura ! Înainte ! Excelsior ! Quo non ascendam ! Cu ajutorul lui Dumnezeu și al grizeliei stăpâniri sperăm să trecem de 10.000 la anul... Dacă aceste înmărmuritoare „progrese“ lasă indiferenți factorii responsabili, cum să credem vreodată că vor pleca urechea la tânguiri privind puii de iepuri sau ouă de păsări ! La corul vânătorilor protestând sau vociferând contra stupidității de a lăsa o întreagă bogăție națională nemernic jăcmănită de hâda armată a javrelor, li se va opune sau un încrunțat „ho ! turbaților !“ sau un zâmbet indulgent și compătimitor, așa cum se întâmplă și un nenorocit pe care-l știi atins de o incurabilă și inofensivă idee fixă.

Pentru că îmi place preciziunea cifrelor, am alcătuit

alăturata diagramă a cazurilor de persoane mușcate și prezentate la Institutul antirabic „Dr. V. Babeș“

din București după datele ce a binemvoit să-mi comunice acel Institut. (Să nu se uite că mai sunt încă 4 Institute antirabice în țară). Această diagramă, — edificatoare în tot cazul, — nu pretinde să fie o contribuție la studiul frecvenței turbării în România. Este evident că un acelaș câine poate mușca mai multe persoane. Din numărul persoanelor mușcate se găsesc câteva mușcate de alte animale decât câini. În fine nu toate persoanele mușcate au fost înhățate de câini confirmați turbați. Indiferent : rezervele de mai sus nu schimbă aliura curbei, și veți admite că fie și mușcat de câine neconfirmat turbat, victima există, — victimă a puzderiei de javre ce ne împănază țara. Căci chiar dacă nici unul din câinii cari au silit 7288 de persoane să ia drumul Bucureștilor, nu erau turbați, chiar dacă în loc să muște n'ar fi făcut decât să rupă 7288 funduri de pantaloni, încă am avea dreptul, întâiu să ne minunăm, apoi să protestăm contra cauzelor cari fac totuși posibile astfel de șugubețe întâmplări. Din nenorocire însă, colții dulăilor nu s'au oprit la fundul nădragilor, ci au intrat în carne nevinovată, otrăviți, de cele mai multe ori, cu virusul celei mai înspăimântătoare boale. Nu doresc nimănui să aibă prilej să vadă om murind în chinurile și furia turbării. E o viziune de iad, care depășește orice închipuire...

Așa dar, la un singur Institut antirabic, într'un singur an, am ajuns la 7288 cazuri de cetățeni mușcați.

Senin, gravi, impasibili, să continuăm să ne contemplăm buricul într'o supremă și divină inacțiune.

Dacă și de data aceasta insist mai mult asupra pericolului social al turbării decât asupra aspectului vânătoarească al chestiunii, este pentru că tot această temă sanitară poate, cândva, să aibă mai mulți sorți de izbândă, de trezire a celor deocamdată scufundați în contemplarea adorabilului buric al domniilor lor. Dar spuneam la începutul acestui articol că dacă n'am mai scris nimic de 6 ani asupra problemei câinilor hoinari este pentru că găseam inutilă această îndeletnicire. De ce scriu acum ? S'a schimbat ceva ? Nu, nimic din păcate. Dar pe lângă preciziunea cifrelor pe cari le dau și cari lipsesc obișnuit din articolele ce se scriu pe această temă, vreau să atrag luarea aminte asupra unui alt lucru. Un lucru, cred, demn de luat în seamă. Vreau să spun că dacă în locul diverselor lamentații în ton mai mult sau mai puțin minor cu cari putem umple încă multă vreme, steril, paginile Revistei, am introduce o acțiune energică, perseverentă, neînduplecată, a fiecăruia și a fiecărei Societăți de vânătoare, acțiune directă, în teren, am putea ajunge la un rezultat cel puțin apreciabil. În măsura aceasta de profit : în loc de 6 articole în 6 ani, 783 câini uciși în 3 ani : un început de acțiune cu 3 Societăți din județul unde sunt Inspector. Nu e enorm, dar e ceva. Atingem aci, — trebuie s'o spunem fără înconjur, — un punct nevralgic al mentalității vânătorime noastre, nu numai în chestie de câini hoinari, dar pentru problemul vânătoarească general. Peste tot tânguiri de lipsă sau descreștere de vânat ; dar nicăeri nici o acțiune de îndreptare, cu prea puține excepții. N'ai iepuri — dar ce-ai făcut ca să ai ? N'ai potârnicichi, — dar ce-ai făcut ca să ai ? Căci poți avea. Nu mai cuprinde azi nici un mister, nici un secret, economia unui teritoriu populat cu vânat. Sunt

lucruri știute, scrise, tălmăcite, — cu probe și demonstrații palpabile. Pază efectivă, vânatoare raționalizată, ocrotire, colonizare, grijă, interes și sacrificii, noțiunea de vânatoare corectă în opunere cu mentalitatea de simplu pușcaș, egoist, profitor, pățimaș, — toate sunt prea cunoscute ca să fie nevoie să le mai desvolt aci.

Ori, ce face din aceste toate noțiuni precise majoritatea vânătorilor noștri? care e acțiunea reală, vizibilă, a majorității Societăților de vânatoare? Vânt. Tufă. Inerție. Nimic. Domnește nepăsarea. Același lucru relativ la câinii hoinari. Ași fi mult mai bucuros să văd în Revistă publicate rezultatele luptei, societate cu societate, decât articole denunțând poate foarte mișcător, chiar liric, dar steril, un pericol de care suntem toți convinși. Este ca și când într-o primejdie imediată de înec prin puhoai re-vărsate ai ține sinistraților un discurs patetico-teoretic despre pericolul inundațiilor, când apa le-a ajuns la brâu. Mai bine ajuți cu lopata la astuparea digului. *Cu multe lopeți se astupă ruptura digului.* Altfel zis, vorba măgarului, — știți d-voastră : „fapte, nu vorbe“.

Sunt vreo 800 Societăți de vânatoare în țară. Admițând că aceste societăți ar distruge numai 50 câini pe an, — adică abia 4 câini pe lună, — tot obținem imediat un rezultat : 40.000 de câini. E ceva. Patruzeci de mii de guri băloase devenite inofensive, patruzeci de mii de burți închise definitiv digestiunilor de pui și ouă de vânat. Dar cifra de 50 câini distruși anual nu poate fi decât un minimum. Căci pe lângă acțiunea Societății prin paznicii ei, trebuie să se adauge acțiunea separată, individuală, a fiecărui membru. Ocaziile nu lipsesc ! Totuși... să ridice mâna toți cei cari au împușcat 5 câini *într'un an*. Priviți : câți sunt ? Infim de puțini. „Dă din mâini, Petre“.

Cerem ajutorul stăpânirii: fie; dar să dăm întâiu din mâini, noi, vânătorii. O acțiune dârză, sistematică, va duce la rezultate. Nu fără greutate. Din potrivă: cu foarte diverse greutate și de ordin foarte diferit. Luptă deschisă,—dar și luptă surdă. Focul de pușcă,—dar și otrava tăcută. Nu vă place ? Nici mie. Dar *trebuie* : cine vrea sfârșitul vrea și mijloacele. (Recomand discret cartuș cu glonț cal. 22 long-rifle, long sau chiar short).

Dar câte Societăți sunt organizate pentru această

luptă ? Trist de puține. Nici chiar primul element indispensabil nu-l găsim la marea, la sdrobotoarea majoritate: *paznicul*. Paznicul *adevărat*, pregătit, plătit, recompensat și stimulat prin prime, paznicul *de vânatoare*, nu săteanul din comună care servește doar de călăuză sau gazdă domnilor veniți de la oraș.

Dar atunci cum vreți să câștigăm lupta ? Din senin, din mila Domnului, așa tronc, pică pară mălăiață în gura lui Nătăfleată ? Dacă *noi*, vânătorii, nu facem nimic, cine să facă ? Popa ? Ai drept să te tânguești *după* ce ai încercat tot ce ți-a stat în putință și puteri ca să-ți ajungi un scop. Dar să stai cu mâinile încrucișate pe burtă și să te jălești ca o babă e cel puțin caraghios.

S'o spunem verde: majoritatea înjghebărilor vânătorești sunt în ridicola postură a babei jelitoare.

Vânătorii luați individual, cam la fel. Atunci?... Să ne fie îngăduit să întrebăm ce misiune, ce scop, de ideal servesc acele înjghebări inutile binelui obștesc — dacă nu chiar direct păgubitoare economiei generale a vânătorei ? Las răspunsul altora.

Nu e în intenția mea să mă apuc acum să depăn un tratat despre combaterea câinilor hoinari. Măsurile de combatere vor diferi după regiuni. Greutățile vor răsări cam peste tot la fel: supărări, reclamații, amenințări.

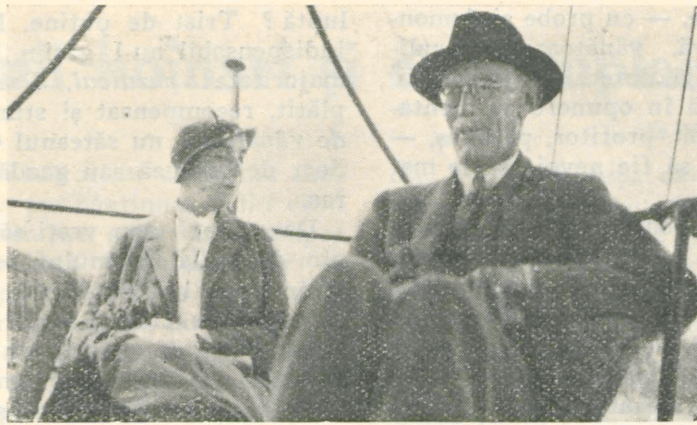
Ei și ? Nu se fac jumări fără să strici ouă.

Să mă rezum. Pacostea câinilor hoinărind peste câmpuri și păduri este bine cunoscută și reprezintă un pericol serios atât social, prin turbare, cât și un prăpăd vânătorec. Măsuri oficiale, radicale, nu sunt de așteptat nici pentru un viitor chiar depărtat. Dacă nu rezolvarea problemei, dar măsurile de apărare și de micșorarea răului stau în mâna vânătorilor — a vânătorilor individual, a Societăților de vânatoare. Majoritatea vânătorilor și societăților, deocamdată, se jeluesc, se plâng sau se desinteresează. Să-și u suce lacrimile, să lase bocetul, să se *trezească* și să treacă la *fapte*, dârj, perseverent, implacabil — cu toate riscurile unei acțiuni curajoase, pe care o știe dreaptă și folositoare.

Restul e literatură — sau contemplare de buric.

Trăim un veac de acțiune, nu de contemplare budistă... Desmorțiți-vă !

Principesa Martha Bibescu și Sir George Clerk

Delta Dunărei vizitată de oaspeții străini

Suntem informați că în zilele de 24—26 Mai cor. Principesa Martha Bibescu, Sir George Clerk ambasador al Angliei, Miss Poole secretară de legăție și d. Dr. R. Stern din Viena au vizitat Delta Dunărei.

D. Director g-1 N. Săulescu a organizat această excursiune, ajutat de inspectorul de vânatoare G. Lehrer.

Itinerarul a fost următorul:

București-Galați-Reni-Isaccea-Tulcea-punctul Pârlița pe brațul Sf. Gheorghe cu o șalupă din bălțile

Gorgova și Isacova pe canalul ce va purta numele M. S. Regele Carol II; înapoi la punctul Pârlița, apoi tot pe brațul Sf. Gheorghe până la gura canalului Regele Ferdinand, de acolo cu un remorcher pe canalul de mai sus până în lacul Dranov la E de Razelm, aceiaș rută înapoi, și seara vasul România Mare acostează la Tulcea. A doua zi cu automobile pe ruta Tulcea-Agi Ghiol-Sarichioi-Caramanchioi la Jurilofca și înapoi prin Babadag-Cataloi-M-rea Cilic Dere-Niculițel-Somora la Tulcea.

Cuib de ibiș și stârc cenușiu

Ziua treia a fost rezervată vizitărei, — sub conducerea d-lui Colonel H. Schnell din Tulcea, — a unei colonii de stârci albi și ibiși din balta Pătlașgeanca, situată între Brațul Sulina și Chilia la 10 klm. N., de punctul unde se despart brațele Sf. Gheorghe și Sulina. Seara s'au îmbarcat pe vapor înapoiindu-se la Galați, de acolo la București.

Timpul a fost admirabil în tot timpul excursiei și oaspeții străini au putut admira haina nespuse de frumoasă a primăverii în baltă.

Cel mai mult au fost admirate instalațiile de pescărie și lucrările de dragaj ce pun în valoare bogăția bălților; dar mai ales colonia de păsări de baltă, care a stârnit o exclamație de surpriză chiar diplomatului englez.

În apropierea unei colonii de stârci și ibiși

Aceasta este — credem noi — cea mai frumoasă propagandă care se poate face țării noastre și relevăm faptul că Principesa Bibescu cunoscută noastră scriitoare, prepară actualmente o lucrare cu subiecte din Delta Dunărei și Dobrogea, pentru o editură din America.

Foarte judicios a fost ales organizatorul acestei călătorii în persoana unui vânător, care cunoaște toate colțișoarele țării ce ascund frumuseți unice în Europa și credem că guvernul, — mulțumit de această încercare — va organiza pe viitor, tot cu vânători, asemenea excursiuni, ce vor arăta străinătății bogăția și minunatele priveliști din patria noastră.

Tirul la Porumbei

Anul acesta în zilele de 18—22 și 28 Mai, a avut loc la București concursul de tir la porumbei.

Societatea de dare la semn din București, grație străduințelor depuse de președintele ei, a putut întruni și de data aceasta un număr însemnat de trăgători.

Trebue să accentuăm dela început că, deși greutățile cu care luptă conducerea primei Societăți de tir din România sunt extrem de mari, totuși se observă din an în an progrese tot mai însemnate, atât ca performanță cât și ca număr al participanților.

Manifestarea aceasta sportivă ne-a sugerat idea să facem câteva reflecții, din care să rezulte adevărata înfățișare și mai ales utilitatea tirului la porumbei asupra căruia am observat că se insistă prea puțin în țara noastră.

Marea majoritate a vânătorilor nici nu-și dau seama de influența covârșitoare a acestui sport atât în trecut cât și astăzi, nu numai asupra individualității trăgătorului ci și asupra industriilor în legătură cu vânătoarea.

Desvoltarea acestui elegant exercițiu în genere a contribuit nebănuit de mult la progresul și perfecțiunea realizată în fabricarea armelor și cartușelor de vânătoare.

Pe vremea când nu se practica tirul la porumbei, vânătorii nu cunoșteau randamentul armelor, nu se gândeau și nici nu puteau să-și dea seama de efectul fiecărei lovituri la o distanță precisă, decât pe cale tehnică. Piese care cădeau la vânătoare pe teren, nu erau doborâte decât la distanțe mici, apreciate însă de vânătorul — care de bună credință — spunea că a tras la distanță enormă. Acest lucru așeza pe vânător într-o lumină avantajoasă, care-l măgulea.

Vânătorii mulțumiți de armele lor nu reclamau industriei o pușcă mai bună, deci fabricile nu găseau necesar să cheltuiască capital pentru instalarea standurilor de tir și perfecționări tehnice.

Când s'a început a se trage la porumbei pe distanțe măsurate precis, distanțe ce se măreau din ce în ce, materialul cel vechiu s'a găsit insuficient, industria de arme a început să creeze tipuri noi de arme, forage perfecționate la țevi, oțel mai bun, etc.

Fabricanții de cartușe încearcă conștiincios produsele lor, cântare de precizie iau locul celor vechi, alice tari, perfect rotunde și lustruite înlocuiesc pe cele dinainte; capsă, tubul și burajul se perfecționează odată cu pulberea.

Toate acestea datorate emulațiunii și faptului că tirul la porumbei, tirul sportiv și-a spus cuvântul.

Vor fi cititori simpatici cari să conteste utilitatea tirului la porumbei și să susțină că este suficient dacă se fac exerciții cu talere de asfalt. Se prea poate!

Pentru a preveni și a lămuri această eventuală obiecțiune, arătăm că talerele se aruncă cu niște aparate, care le imprimă la început cea mai mare viteză, care însă se micșorează pe măsură ce talerul se îndepărtează, deci nu corespunde situației reale din timpul executării vânătoarei.

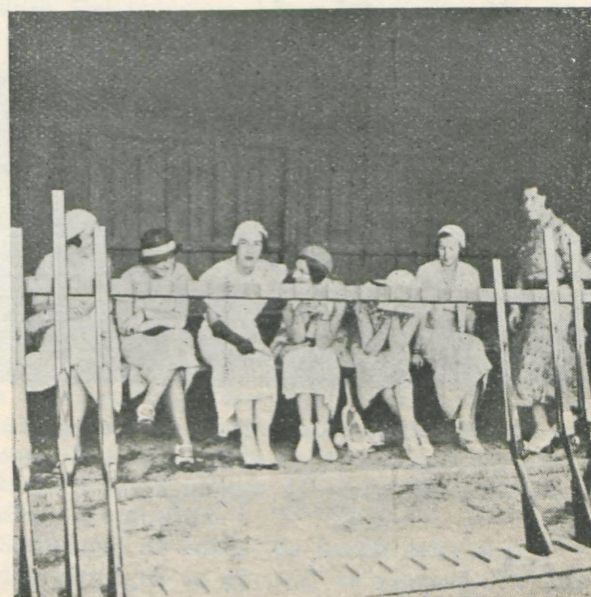
Porumbelul însă pornește din cutie cu o viteză mică, care se mărește din ce în ce pe măsură ce pasărea își ia zborul.

Dacă talerul asvârlit este lovit de o singură alică, el se sparge și lovitura se socotește bună. Porumbelului însă îi trebuie cel puțin 4 alice pentru a cădea imediat, adică în interiorul incintei standului, deci să primească lovitura în plin.

Aceste considerente, la cari se adaugă necesitatea sângelui rece, care nu se poate obține decât trăgând într'o țintă vie, apoi dexteritatea la epolat arma, sunt bazele dela care pornește teoria că grație tirului sportiv la porumbei s'au marcat actualele progrese atât în industria armelor și munițiilor, cât și în exercitarea propriu zisă a vânătoarei.

Vânătorul care a făcut antrenament în tirul sportiv și are deci obișnuința de epolat, nu va lăsa pe teren vânatul rănit să sfârșească în chinuri, de oarece va cunoaște capacitatea de tir a armei sale, va ști să aprecieze distanța exact, în consecință nu va trage la depărtări prea mari, își va păstra sângele rece și va avea siguranță că prinde vânatul în mijlocul snopului de alice.

Pentru noi vânătorii „Societatea de dare la semn“ merită nu numai întreaga și necondiționata noastră

Un grup de concurente la Stand-ul de tir

recunoștință, ci trebue să vedem în ea flacăra sfântă care a ars modest dar continuu într'un colțișor tăcut al Capitalei, producând elemente bune și trăgători de clasă mare pentru vânătoare.

Concursul din anul acesta a fost agrementat, ca de obicei în ultimii ani, de prezența domnișoarelor Georgeta Lakeman, Hella Scupiewski, Florica Stâlpeanu, D-na A. Basilescu, care au egalat în performanțe puști cu rutină, ca acelea ale domnilor George Plagino, General adjutant G. Manu, Dr. L. Scupiewski, N. Săulescu, N. Gatoschi, Dr. Cantacuzino, Ali Ismail Bey Ministrul Egiptului, Dan Noica, Stefan Șendrea, Chefneux, N. Lahovari, Marin Butculescu.

S'au tras trei premii:

La 18 Mai Preciul „General Christian Tell“.

La 22 Mai Premiul „M. S. Regele Carol II“.

La 28 Mai Premiul Doamnelor.

Premiul Majestății Sale este o cupă de argint (Challenge perpetu) admirabil ciselată, de o formă elegantă, care are pe capac Coroana Regală în aur, iar între cele două mânere, sub cifrul Regal, următoarele înscricțiuni: „Cupa Regele Carol II oferită

de M. S. Regele pentru campionatul național al României de tir la porumbei“.

Iar pe partea opusă „Challenge perpetu 1933“.

Rezultatul tehnic este următorul:

18 Mai 1933. **Marele premiu „General Al. Chr. Tell“**

oferit de Alexandrina A. Tell și Alex. Chr. Al. Tell

Challenge cup perpetu (12 porumbei, handicap)

Premiul I. d.d. Nic. Al. Lahovary și

Nic. Săulescu 11/12 porumbei

Premiul II d-na Aglaia Basilescu și

d-șoara Georgette Lakeman 10/11 porumbei

22 Mai 1933. **Premiul M. S. Regele Carol II**

oferit de M. S. Regele Carol II

Challenge cup (27 metri, 25 porumbei)

Campionatul național al României

Premiul I d. Marin Butculescu 22/25 porumbei

D-na Col. Călătorescu după o lovitură bună

„ II d. General Adj. G. Manu 20/25 porumbei
„ III d.d. George A. Plagino
și N. Săulescu 19/25 porumbei

28 Mai 1933. **Premiul Doamnelor**

Oferit de d. George A. Plagino (24 m., 10 porumbei)

Challenge cup. 3 ani cu începerea dela 1932.

Premiul I d-șoara Florica Stâlpeanu 11/14 porumbei

„ II „ Georgetta Lakeman 10/14 porumbei

„ III „ Hela Scupievski 4/9 porumbei

D-l N. Săulescu în timpul tirului

O vânătoare de delfin improvizată

de MOLDAV

Ziua e senină și liniștită. Soarele se urcă maiestuos pe albastrul cerului, trimițând o ploaie de raze pe luciul ondulat al mării.

Ușor și în cadență se succedau valurile line, în nuanțe variând dela verzui până la cel mai întunecat verde, ca și când oceanul ar fi respirat.

În căutarea luminei și a căldurei, roiuri de peștișori jucau la fața apei limpezi o sarabandă veselă, formând caleidoscopice buchete colorate. Printre ele, jur împrejurul bastimentului, se rostogoleau în curbe mari sinuoase delfinii, cari ne însoțeau în călătorie încă de desdimineată.

Căpitanul în dorința de a ne procura un spectacol interesant, hotărî să se facă o vânătoare, alegându-se unul din exemplarele mai răsărite. În consecință dete comanda ca vaporul să încetinească viteza până la 5 noduri.

Acum delfinii începură un adevărat cadrul, înotând când înainte ca eclerori, când rămânând în urmă ca ariergardă.

Se pregăti o săgeată de mână (harpun), legată de o frânghie de 500 metri lungime, înfășurată pe o vârtelniță.

Se puse ochii pe un delfin mai arătos, care dădea târcoale când la babord, când la tribord, înotând câteva momente paralel cu vaporul, dispărând momentan, pentru a reapare iar, repetând evoluțiile.

Unul din barcații, specialist în aruncarea harpunului, pândea la proră, ținând pregătită săgeata cam la 4 metri deasupra suprafeței apei. Așteptarea fu destul de lungă, până ce operatorul găsi momentul potrivit spre a da lovitura. În adevăr delfinii nu înoată ca peștii, ci urmând o continuă linie sinuoasă, apar pe rând. Probabil că acest mod de a înota este împus delfinului prin constituția plămânilor lui, destinați respirației aeriene, aspirând aer când vine la suprafață pentru a-l expira apoi când se afundă.

La un moment dat, pozițiunea fiind socotită ca propice de către barcațiu, săgeata vâjâie în aer, delfinul dispore ca fulgerul sub vapor, pe când frânghia se desfășoară vertiginos depe vârtelniță, probă că lovitura își ajunsese ținta.

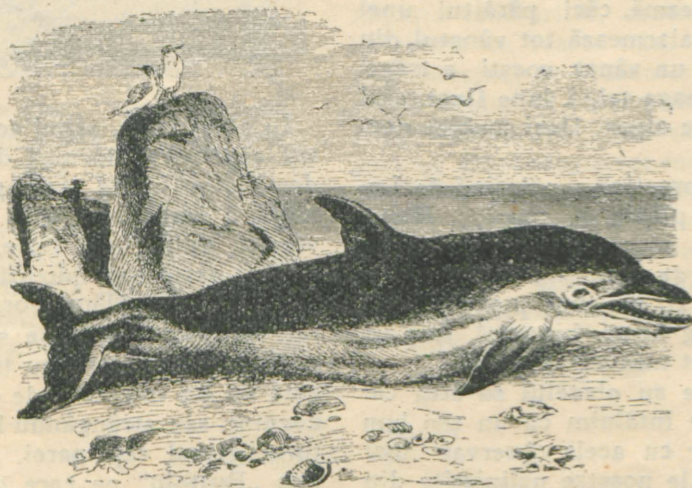
Mașinile vaporului stopară și cam la 400 metri de vapor văzurăm delfinul săgetat sbătându-se de moarte. Cu mișcări desnădăjduite, făcând să spumeze apa împrejurul lui, se arunca din timp în timp câte 1—2

metri în aer. Într'o clipă toată turma de delfini dispăru dimprejurul vaporului pentru a se roti împrejurul celui lovit. Era o priveliște mișcătoare să vezi cum semenii se grămădeau ca să vină în ajutorul tovarășului rănit. Deoarece lupta cu moartea se prelungea mai mult decât era de așteptat, se coborî o luntre cu patru vâslași pe apă, în vârful căreia luă loc un ofițer înarmat cu un „Browning“ solid. Frânghia fu desfăcută de pe vârtelniță, iar capătul fu predat celor din luntre. Abia se găseau oamenii în barcă, că rănitul, urmat de toată turma delfinilor, o luă spre larg, târând barca după el. De voie, de nevoie vaporul trebui să se țină pe urma întregului convoi și când ajunserăm cam la 20 metri de barcă, oamenii reușiseră, strângând frânghia, să se apropie de delfin, pe când turma celorlalți se retrăsese la o distanță apreciabilă. Cel prins se sbătea încă furios, înroșind cu sânge apa spumegândă din jurul lui. După câteva minute mișcările devenind mai slabe, oamenii putură să se apropie la câțiva metri, de unde ofițerul cu trei gloanțe bine plasate, puse capăt chinurilor animalului.

Manevrele urmară repede și îndemănat, astfel că victima, care avea trei metri lungime și cântărea sute de kilograme, fu curând aruncată pe puntea vaporului.

Culoarea delfinului neagră-brun pe spate mergea, degradând prin toate nuanțele intermediare, până la alb pe burtă, făcea impresia unui monstru de porțelan de Copenhaga. Botul lui deschis lăsa să se vadă două rânduri de dinți ascuțiți, iar mai la fund limba groasă de culoare roză cu pete negre. La distanță egală între linia ochilor și vârful botului este așezat orificiul respirator.

Spânzurat de coadă, de forma celei a peștilor, (de culoare neagră ca păcura) se procedă la disecare. Burta fiind spintecată, aspectul era identic cu acel al interiorului unui porc gigantic, căci inima, plămâni, ficatul, mațele, etc., sunt așezate exact în aceeași poziție și au același aspect. Bucătarul de pe bord împărți carnea în fâșii și o așeză în hârdaie pline cu apă rece. Infățișarea cărnei este cea a cărnei de vită de prima calitate. Carnea preparată are consistența și amintește gustul ficatului de purcel. Fără urmă de miros de pește, cineva care nu ar fi știut ce i se servește ar fi jurat că mănâncă ficat de purcel.

Despre vânătorearea căpriorului

de C. A. V. POPESCU

Cu ziua de 1 Mai începe la noi vânătorearea celui mai gingaș vânat, a căpriorului. În acest anotimp, cea mai desăvârșită liniște trebuie să stăpânească terenul de vânătore, căci este timpul creșterii puilor tuturor speciilor de vânat.

Acum toți brânzoii se odihnesc, căci bătaii nu se pot face și nici lătratul câinilor nu tulbură liniștea. Vânătorul cel adevărat însă, face câte-va exerciții cu arma de glonț, căci începe vânătorearea la apropiat.

Umbletului fără șgomot prin pădure este o problemă grea de rezolvit acolo, unde nu sunt poteci de vânătore special amenajate, căptușite cu mușchiu moale. Desigur, este comod să te plimbi pe asemenea poteci, dar în adevăratul codru sălbatic, în natura puțin atinsă de om, nu găsim așa ceva. Trebuie deci să ne îngrijim de o încălțăminte specială. Gheata cu tălpi de cauciuc „crêpe“ asigură un umblet fără șgomot, are însă marele dezavantaj că este prea călduroasă și că e prea lunecoasă pe timp de ploaie, chiar dacă nu e noroi, ci e umedă numai suprafața pământului. Tălpile de păslă legate peste tălpile de piele iarăș nu sunt bune pe timp ploios și nici durabile nu sunt. După aprecierea mea, mai bune sunt ghetetele cu tălpi de sfoară împletită, cari asigură un umblet foarte sigur, deoarece nu alunecă nici pe stâncă goală; dar foarte bune sunt și opincile făcute din piele moale. În părțile bănățene să poartă și niște opinci așa zise sârbești, adică croite și cusute gata, putându-se încălța ca un pantof. Acestea dacă sunt făcute din piele de vită moale, însă groasă, sunt o încălțăminte de vânătore tot așa de bună, ca și „mocasinele“ indienilor, cunoscute din lectura din tinerețe. Cine nu poate umbla fără toc, poate aplica opincei un toc de cauciuc obișnuit, sau unul de păslă, care — bineînțeles — trebuie cusut la talpă.

Încălțându-se deci așa, ca să nu topiie ca un mânz, vânătorul îmbrăcat în haină de culoare gris-verde-brună, pleacă din dimineață să vadă dacă în poienele sau alte locuri de pășune cunoscute, nu găsește căpriori. Vânătorul trebuie să umble foarte încet, să se folosească de scutul tuturor tufelor și arborilor, căci vânatul este foarte prudent, vede bine și miroase de la distanță considerabilă. Din această cauză direcției vântului îi trebuie dată o deosebită atenție. A umbla cu vântul ce-ți bate în ceafă înseamnă cel mai sigur insucces. Dar nu e nevoie, ca vânătorul să calce mereu în vârful degetelor. Piciorul trebuie așezat întotdeauna în mod normal pe pământ, dar cu băgare de seamă, căci pârâitul unei crăci ce se rupe sub talpă, alarmează tot vânatul din preajmă. Apoi, dacă zăbind un vânat, voești a trage, trebuie iarăși să stai pe întreaga talpă, bine fixat, căci altcum nu poți trage un foc sigur. Deci umblet normal, dar încet, fără șgomot.

Pe timp ploios este mai practică o pelerină de Loden, decât orice manta de ploaie de cauciuc. Haina de cauciuc sâsâe la fiecare mișcare, tot așa și aceia de piele. Nașturii de corn de cerb, sau alt material dur, ori cât de frumoși ar fi, nu sunt practici, căci cauzează șgomot dacă ating arma, binoclul, sau alt obiect. Sunt deci de preferat nasturii de piele.

Vizitând locurile pe unde au obiceiul să stea căprioarele, avem șanse să ne întâlnim cu un țap bun de împușcat, eventual chiar cu acela observat mai dinainte ca atare. În pădurile noastre neliniștite din cauze multiple, căpriorii foarte rar ies seara la pă-

șune pe timpul când ar mai fi atâta lumină, ca să poți ochi precis prin viză și cătare. Tot așa nici dimineața ei nu așteaptă să se lumineze, ci părăsesc pășunea încă pe întuneric, ducându-se la locurile unde să adăpostesc peste zi. Așa dar vânătorearea la noi prin apropiat, rămâne un fel de vânătoreare la sărita. (Subsemnatul încă nu a văzut altă posibilitate, ceace nu înseamnă că în alte părți ea nu există). Anume, mergând prin pădure cu foarte mare băgare de seamă pe la locurile unde obișnuiesc să stea căprioarele, ele de regulă să ridice abia atunci când vânătorul este destul de aproape. Pe urmă — dacă vânătorul a fost precaut și l'a ajutat și Diana, ele mai stau puțin să se orienteze asupra cauzei turburării lor, dând ocazie la un foc destul de liniștit, la distanța de 60—100 metri. E chestie deci de noroc, dacă îți dați voce să pronunț odiosul cuvânt. Uneori stă țapul și câte 5 minute, poți să-l admiri cu binoclul cât vrei și să tragi, dacă ai de tras; iar altă dată, îndată ce l'ai zărit îl vezi că face un salt de 5 metri și apoi pleacă cu un șgomot, de crezi că galopează un escadron întreg.

Cam pela 15 Iulie începe timpul împerecherei — (gonița) — căpriorului ținând circa 1 lună de zile, deci aproximativ până la 15 August. Depinde de climă, de conformația geologică și de timp. Mici schimbări sunt deci posibile.

În acest timp, țapul se poate ademini imitând glasul căprioarei dornică de împerechere. Vânători îndemânateci imită acest glas cu ajutorul unui fir de iarbă, o frunză, un paiu de grâu uscat; artiștii desăvârșiți, numai din buze. Dar sunt și instrumente pentru asemenea muzică, făcute din lemn sau corn, în cari dacă suflăm ușor, putem imita glasul căprioarei. Asemenea țurloaie se numește „țipătoare“. Este și țipătoare în care nu trebuie suflat, ea fiind prevăzută cu un mic foiu de cauciuc, pe care apăsând cu degetul, sau strângându-l în mână scoatem foarte natural glasul căprioarei. Aceasta este țipătoare sistem „Buttolo“ pe care o pot recomanda foarte călduros tuturor pe cine interesează. Afară că te dis-

pensează de însușirea de a fi saxofonist, mai are și avantajul că o poți ține în aceeași mână cu care ții arma. Nu trebuie să faci mișcări ducând țipătoarea la gură, ești deci mai greu de observat.

Glasul căprioarei nu este un behăhăit, cum ar fi bună oară a oăei, ci un glas fin, ce seamănă foarte mult cu miolăitul unui pisoi flămând. Deci sună cam: mie, mie, repetat în intervale neregulate de câteva ori, accentul fiind pe „i”.

Vânătorul care operează cu țipătoarea trebuie să fie echipat și să se miște prin pădure ca și la vânătoarea la apropiat. Cu atât mai mult, cu cât în acest timp țapii sunt mult mai mobili și nu este raritate să-i întâlnești ziua, alergând după o căprioară, sau un rival fugărit, oferind ocazii de tras. Așa dar vânătorul umblă cu băgare de seamă, pe urmă, căutându-și un adăpost oarecare în preajma locului unde știe că sunt țapi, începe să imiteze glasul căprioarei. Dacă este țap în apropiere care aude glasul, el negreșit vine, dacă țipătul e natural și dacă nu e obosit din cauza altor aventuri amoroase. Să întâmplă, că unii țapi tineri și nepățiți să vină în galop, lăsând orice precauțiune la o parte. Alții, mai bătrâni însă, se apropie ca un cotoi, neauziți, cu foarte mare băgare de seamă. Dar tocmai aceștia sunt acei demni de împușcat în majoritatea cazurilor, căci ei rareori vor fi din acei prea tineri. Nu este prea mare raritate ca la auzul țipetelor să se apropie o căprioară curioasă. Trebuie deci văzut întâi în ce se trage. Chiar și țapii ce ar veni, nu sunt toți de împușcat, nu este nici vânătoresc, dar oprește și o decizie ministerială de a se trage în țapii prea tineri. Din adins nu zic că nu se trage în țapii ce nu au 6 ramuri la coarne, cum pomenaște decizia, căci și un țap de 2 ani poate avea coarne cu 6 ramuri, precum un moșneag din neamul lor, începând că de îndărăt poate să poarte coarne foarte slabe, degenerate. Vârsta exactă a țapului nu se poate stabili decât după măselele maxilarului inferior, nu după coarne, dar după puțină experiență, din culoarea capului, ținuta și conformația generală, vânătorul va putea să aprecieze, dacă are înaintea lui un țap tânăr sau bătrân.

Unde sunt ceva țapi și nu au în proporție prea multe căprioare, vânătoarea cu țipătoarea promite șanse, chiar dacă tânărul ei mânuitor nu pricepe să o utilizeze cu deosebită măiestrie. Din parte-mi spre exemplu, mi-am împușcat primul țap în vara anului 1912, tot cu țipătoarea. După mai multe încercări fără succes, într-o dupe măsură mi s'a defectat țipătoarea, și ea de calitate brânzoistică, rezultatul fiind, că am scos din ea un țipăt care numai a glas de căprioară nu semăna. Și totuși, în acel moment am auzit venind țapul, care s'a oprit în fața mea la 20 pași. Am tras un glonte de plumb cal. 11 mm. și s'a dat peste cap. Dar așa prostește numai la brânzoiași începători le vine țapul.

Țapii se pot împușca și la pază, dacă vânătorul pândește lângă o trecătoare cunoscută sau lângă vre-o poiană unde obișnuesc a veni țapii la pășune; mai ales dacă îi stă la dispoziție și un post înălțat, fie într'un copac, fie un observator anume construit. Dar această vânătoare se poate practica numai unde vânatul iese încă la destulă lumină la pășune, căci altcum nu se poate trage cu glonțul. A trage cu alice, sau cu poșuri, este oprit și de lege și de regula vâ-

nătorei corecte; iar a pândi țapi lângă sărărie sau adăpostul de hrană, este socotită procedură echivalentă cu braconajul.

Impușcarea țapilor la bătaie este oprită prin o decizie ministerială, deci nici nu trebuie să vorbim de ea. Spre mângâierea celor nedumeriți, zic numai că această măsură s'a luat, fiindcă pe terenuri nu se poate împușca de cât un număr oarecare de țapi, iar la bătaie ar fi greu de a ține această măsură.

Copoiul nu are ce căuta pe terenul cu căprioare, căci gonindu-le prea mult le va forța să emigreze. Dar și mai periculoși decât copoi sunt câinii ce mână fără glas (fără să chefniască), căci aceștia pot surprinde și trânti căprioarele, dar le și îngrozesc în măsură mult mai mare, decât copoiul, care cel puțin își anunță mereu venirea și locul unde se află.

De un câine de statură mică, un baset bunăoară, căpriorul nu fuge, ci merge într'un trap ușor, oprindu-se de multe ori, stând față în față cu câinele și amenințându-l cu coarnele. De altfel căpriorul și nici căprioara, nu sunt așa de fricoase cum s'ar crede. Vulpea spre exemplu, nu e în stare să ucidă iedul, dacă este observată de căprioara bătrână, a cărei cople mici, dar ca oțelul, sunt niște arme foarte eficiente față de un astfel de inamic.

Pentru împușcarea căpriorului, nu e nevoie de un cartuș prea încărcat. Unul cu o încărcătură de cel puțin 1,5 gr., pulbere fără fum dacă este de cal. 6,5 mm., sau 2 gr., sub cal. 8 mm., pot fi folosite cu succes. La nici un caz însă să nu se întrebuițeze careva din cartușele mici, moderne, construite pentru vânătoarea unor paseri, vânat mic puros, sau trageri la semn.

Un câine bun, pentru urmărirea vânatului rănit, este indispensabil și la vânătoarea căpriorului, căci oricât de eficiente ar fi de altfel cartușele cu glonț modern și cât de slab căpriorul, sunt totuși dese cazurile, ca vânatul lovit mortal să mai meargă chiar și la distanțe considerabile. Dar în desis, ajunge ca vânatul să mai fugă 50—100 metri, mai ales dacă intră într'un pârâu, sau depe deal, ca să-l pierdem definitiv, sau cel puțin să-l găsim foarte anevoios. La noi limierul e ca și necunoscut, dar prepelicarii germani, spanielii, baseții, foxterierii și eventual și alți câini corespund destul de bine acestui scop. De sigur, este foarte plăcut să ai un câine, care mergând singur pe urmă bocește vânatul găsit, dar putem fi mulțumiți, dacă avem unul, care ne conduce la vânat legat de lesă, lucru, pe care oricare câine pasionat îl învață ușor, putându-l exercita și pe urma artificială, care poate să fie și o târâială făcută cu un iepure împușcat.

Pe lângă toate eforturile de ocrotire, cu toată abnegația vânătorilor, contingentul nostru de căpriori se reface cu foarte mari greutateți, fiind vânatul cel mai favorizat de braconieri, mai distrus de lupi și de câinii hoinari și ciobănești, care cu ușurință prind și sfășie iezii. Dar dacă silvicultorii noștri, printre care se răspândește tot mai mult spiritul vânătoresc, vor reuși să oprească pe cât posibil pășunatul prin păduri, putem spera, că vom avea un contingent de căpriori, care, ridicând valoarea terenurilor de vânat, va aduce mai mult folos statului, decât ciobanul, care nu răspândește decât miros urât și moartea în jurul lui.

Constitue contravenție selecționarea vânatului cu arma în epoca oprită ?

(urmare)

de Dr. SIMION VULCU, avocat

Chiar, dacă am adopta și noi această doctrină și normă generală, noi nu trebuie să cădem în greșeala extremului, pentru că alta este situația vânatului la noi, decât în Germania, din toate punctele de vedere. Nu e raritate a citi în revistele de vânatoare germane comunicate de felul următor: „...și ajungând în poiana X., înainte de sfințitul soarelui, am numărat 19 căprioare și 15 țapi, respirați pe poiană, dintre cari nici unul bun pentru împușcat“, sau înaintând seara la lună în umbra pădurii, am descoperit în fața mea pe un teren plantat cu napi 27 bucăți ciute și cerbi, iar în stânga mea 13 bucăți, etc. Este natural, că acolo unde vânatul este în număr foarte mare, acolo, unde din cei 15 țapi, coarnele unuia nu atinge înălțimea de 15 cm., fără să vorbesc de grosime și greutate, este natural, că acolo unde tot al 5-lea țap are coarnele crescute abnormal, acolo unde cerbul cu coarne de 3—4 kgr., este privit drept cerb bun, în asemenea împrejurări, ceea ce nu poate îndeplini natura, trebuie să înfăptuiască arma.

Alta este situația la noi. În munții noștri greu accesibili, de multe ori trebuie să mergi zile întregi până vezi un țap, trebuie să alergi o săptămână, ca să vezi o ciută, o lună sau mai mult ca să vezi un cerb, în afară de timpul goniței și poate ani de-arândul ca să vezi un urs. Țapul cu coarne abnormale la noi este o raritate, și chiar abnormale dacă ar fi, totuși sunt puternice. Am pretenția să afirm, că cunosc perfect de bine cerbul din munții Sibiului, ai Sebeșului și ai județului Hunedoara, și cu bucurie trebuie să declar, că dintre cei mulți văzuți, un singur unu am găsit degenerat, care avea o boală de ficat. Nu avem în acești munți, cerbul cu coarne masive și grele ca în munții Gurghiului, — și în acest loc nu pot să-i dau dreptate d-lui inspector general de vânatoare Dr. Stoichiția, când afirmă într'un recent articol apărut în numărul 2 din revista de vânatoare „Carpații“, că în România calitatea cerbului este una și aceeași în Maramureș, Gurghiu și Sibiu, — dar avem un cerb sănătos, cu coarne regulate, formație nobilă, perlate până la vârf, cu un număr satisfăcător de clenci, de o greutate până la 7—8 Kgr., astfel un soi foarte nobil. În asemenea împrejurări, prea rar se dă vânătorului ocazia să facă uz de armă în sensul selecționării, pentru că clima sănătoasă, hrana bună și tenacitatea vânatului nostru nobil ne cruță de această sarcină. Iar dacă se mai întâmplă câte un caz izolat, aranjează poliția noastră de vânatoare, adică lupul și râsul, cari lipsesc în Germania. Așa dar la noi prea puține sunt cazurile unde vânătorul pornit din un sentiment de milă, sau pentru motive de a admite la reproducție numai exemplare sănătoase, trebuie să recurgă la selecționarea cu arma. Cazuri rare, — dar totuși sunt! Dovada, cazurile arătate mai sus, și altele pe cari le mai cunosc, poate mai puțin eclatante, decât cele înșirate.

Așa fiind, s'ar găsi cineva, să spună, că ursul prins în cursă, nu trebuia ucis? Crede cineva, că ar fi fost mai bine, să fi fost lăsat să piară de foame,

în grozave chinuri? Sau ar fi fost mai bine, ca paznicii mei să fi lăsat în viață iedul cu ambele picioare fracturate? Mai putea fi nădejde de a se vindeca? Ar fi fost justă o condamnare, dacă ași fi împușcat capra neagră plină de râie, când știut este că această boală este una dintre cele mai contagioase? Ași fi comis contravenție dacă ași fi împușcat țapul de capra neagră în timp oprit, care abia se putea mișca în genunchi, picându-i copitele și crescându-i altele crude, când este constatat, că boala de gură și unghii este tot atât de periculoasă și contagioasă ca și râia? O singură oaie infectată de aceste boli, este suficientă pentru a îmbolnăvi o turmă întreagă. Nu ași fi comis un act uman, împușcând vițelul de ciută cu piciorul degenerat, care la prima ocazie trebuia să pice pradă câinilor, lupilor, sau ciobanului înarmat numai cu ciomagul? Am comis o contravenție împușcând cerbul bolnav și degenerat?

Pe de altă parte mă întreb, dacă ași fi fost îndreptățit să trag în iepurele cu 3 picioare? Iepurele era perfect sănătos. Lipsa piciorului ar fi influențat reproducția, indiferent dacă ar fi fost de sex masculin sau feminin? Eu cred că nu! Sau cu ce ași fi putut justifica împușcarea ciutei rănite de braconier? Că s'a prăpădit, se prea poate, lucru pe care nu l-am putut controla. Dar se poate admite și ipoteza, că această vacă, care după rănire a făcut în goană un drum de câțiva kilometri până a ajuns la adăpost, s'a vindecat. Am văzut în războiul mondial un soldat cu plămâni și ficatul perforate de 4 gloanțe și s'a vindecat perfect. Cu ce s'ar putea justifica împușcarea ursului, prins în o mică cursă de jder, când era de prevăzut, că mai iute sau mai târziu va scăpa din această cursă, după cum a și scăpat?

Punând în cumpănă toate aceste probleme considerente și pentru situația vânatului dela noi, nu pot fi adeptul necondiționat al selecționării în măsură largă, pe de altă parte, totuși o găsesc necesară în cadre raționale. Susțin, că o selecționare, unde dreptul este plausibil și bine constatat și de natură gravă, trebuie să se facă, după cum am credința, că a făcut-o fiecare vânător corect și până acum, trecând peste dispozițiunile legii. Din cele ce rezultă mai sus, eu ași concretiza lipsa unei raționale selecționări cu arma în 3 puncte. Să se admită a face uz de armă în epoca prohibită pentru vânatoare: 1. când este vorba de a curma chinurile vânatului, provenite din rănire gravă sau boală, din care după o temeinică apreciere, nu poate să mai fie scăpare; 2. Atunci, când prezența exemplarului degenerat ar amenința să influențeze în mod defavorabil generația viitoare și 3. Când boala molipsitoare amenință cu infectare și alte exemplare de vânat.

Și pentru a scoate pe vânătorul corect în asemenea cazuri din situația penibilă în urma lipsei unei dispozițiuni legale, pentru a nu-l degrada la rolul de braconier, pentru al pune chiar la adăpostul legii, găsesc că ar fi consult, să se treacă această măsură în noua lege de vânatoare, care este acum în naștere. Felul, cum textul va fi redactat, este datoria

legiuitorului, precum datoria Direcțiunii Vânătoarei este de a dirija această redactare. *Pentru că această măsură, cum poate fi salutară în mâna vânătorului corect, tot așa poate să devie paravan pentru multe abuzuri și ocazie de eludarea legii.* Ca măsură de control ași propune, ca în toate asemenea cazuri vânătorul să fie obligat a încheia imediat la fața locului un proces-verbal amănunțit despre cele întâmplate și constatate, scoțând în relief motivul, care l-a determinat să facă uz de armă, semnând procesul-verbal în calitate de martori, paznicii și organele silvice, eventual prezente sau cele mai apropiate, iar aceste procese verbale să fie trimise Direcțiunii Vânătoarei. După posibilitate, exemplarul de vânat împușcat, să fie fotografiat, căutându-se a se evidenția pe fotografie defectul, anexându-se o asemenea fotografie la procesul-verbal.

Ca încheiere, doresc să abordez o propunere făcută de d. consilier Dr. Nedici, în numărul Revistei Vânătorilor din 2 Februarie c., relativ la problema sporirii stocului de iepuri sănătoși, în care fiind vorba de selecționare cu arma, să mi se dea voie să fac o mică apreciere, fără să am căderea a face o critică amplă științifică.

D. Dr. Nedici, marele nostru îndrumător în materie de vânătoare, vânător cu renume mondial, după ce constată, că în multe părți ale țării numărul iepurilor a scăzut simțitor, căutând motivul acestei scăderi numerice, că iepurele nostru, în cele mai multe părți din țară trece printr'un proces de gravă degenerare din cauza celor 2 boli incurabile și pentru a îndrepta lucrurile, propune măsura eroică dar radicală, de a stârpi până la ultimul exemplar iepurii din focarele identificate, înlocuindu-i în urmă cu exemplare sănătoase din alte regiuni a țării, sau chiar aduși din străinătate. Am credința că d. Dr. Nedici a studiat bine această chestiune din punct de vedere științific, ajungând la această concluzie.

În principiu, aprob această măsură, trag însă la îndoială că duce la rezultat practic.

Sunt perfect de acord cu d. Dr. Nedici de a distruge iepurii până la ultimul exemplar în focarele identificate, dată fiind împrejurarea că altă modalitate pentru înlăturarea celor 2 boli nu există, și dat fiind motivul, că cele 2 boli sunt foarte molipsitoare. Dar să mi se îngăduie o singură întrebare: Cine ia garanția, că în focarele identificate se vor putea stârpi iepurii bolnavi până la ultimul exemplar? Ași saluta măsura, dacă ar fi vorba de iepuri închiși în cușcă. Hotărât, ar fi distruși toți, în urmă înlocuiți cu exemplare sănătoase, după ce cușca a fost desinfectată. Dar fiind aici vorba de iepuri cari fug prin câmpii și păduri, zăvoaie și tufișuri, de s'ar porni o goană nemiloasă chiar și în timpul oprit spre vânătoare, cine garantează că în hotarul comunei X, identificat cuib de boli, nu vor rămânea 5 sau 10 sau 50 sau 100 sau chiar sute de exemplare infectate? Ce s'ar întâmpla în asemenea împrejurări cu iepurii colonizați? În mai puțin de 2 ani, acești iepuri importati cu mari spese ar fi infectati, iar întreaga generație viitoare compromisă. Și care ar fi rezultatul practic? Vânătorii ar fi opriti a vâna 2—3 ani iepuri, timp de prăsilă. Am credința de altcum că această metodă va fi amănunțit studiată de organele în drept, înainte de a fi adoptată.

Țin să amintesc că această boală nu este de dată recentă. În Ardeal de când îmi aduc aminte a fi împușcat iepuri, totdeauna am găsit iepuri cu plămânii și ficatul plin de beșicuțele descrise de d. Dr. Nedici. Această boală de care suferea din an în an un număr mai mare sau mic de iepuri, nu a împiedicat ca să avem un număr îmbucurător de iepuri și chiar ani foarte buni, găsind iepuri bine dezvoltati, până la 6 Kgr., având interiorul plin de grăsime, pe lângă tot ficatul bolnav.

Așa fiind, mă declar hotărât contra măsurii propusă de d. Dr. Nedici.

Stoichita Insp. G-i, Ciorogaru Insp. v., Conte A. de Hauteclouque, sir. Greenway insarc. de afaceri Englez, Ali Ismail Bey ministrul Egiptului, Ministru V. Tulea

Conte de Hauteclouque

Ce mănâncă vânatul

de ÖTVÖS BALASZ Casa-Verde Timiș

Vânatul mare este erbivor.

Înțelegem prin iarbă nu numai ceea ce înseamnă strictul sens al cuvântului, ci cuprinzând sub acest cuvânt toate verdețurile și grăunțele atât al cerealelor cât și a feluritelor plante folositoare și nefolositoare, cum sunt cele din urmă: buruienile.

Se pare că cu aceste câteva cuvinte am răspuns la întrebarea: Ce mănâncă vânatul ?

Acel vânător care nu este decât trăgător, care deci se interesează de vânat numai atunci când pune arma la ochi să tragă în el, se poate mulțumi cu atâta, sau boerul care are la dispoziție personal și mijloace, ca să îngrijească altul de vânatul său.

Vânătorul profesionist însă, care trebuie să cunoască toate fazele vieții vânatului, trebuie să cunoască și acele plante, care servesc de hrană naturală vânatului și pe acelea care sunt apte pentru a fi păstrate pe iarnă pentru hrană dată din mână, zisă și hrană artificială.

Țin să amintesc aci un lucru foarte important și anume: A fost vorba în mai multe articole ale mele de mediul înconjurător, la care vânatul trebuie să se adapteze. Mediul cu un scurt cuvânt este tot ceace este necesar ca o ființă să poată exista, prospera; prin urmare acest cuvânt cuprinde în sine și hrana vânatului. Și la punctul hrană, fie naturală, fie artificială foarte mulți greșim, conduși tocmai de zelul de a corespunde cât mai bine acestei condițiuni, citim întreaga literatură vânătoarească din lume, întrebăm prieteni și cunoscuți din alte regiuni, chiar din alte țări (deci cu alt mediu), care sunt acele plante, pe care cutare ori cutare vânat le preferă ? Ni se recomandă de unul, una, de altul altă plantă, iar noi le introducem pe toate, le colonizăm cu mari cheltuieli, cu multă muncă iar la urma urmei ne alegem cu desamăgirea, fiindcă vânatul nostru nici nu se atinge de una sau de altă plantă, care a fost recomandată atât de călduros de alții, care în alte regiuni sunt cele mai preferate plante ale vânatului.

De unde provine această desamăgire ?... N'am ținut cont de adevăratul sens al cuvântului „Mediu“, n'am ținut cont că și plantele se adaptează mediului, că și plantele sunt făpturi, asupra cărora au influența lor schimbătoare mulți factori, ca clima, constituția solului, etc.

Am pățit-o și eu, când pentru a face experiențe, am introdus toate plantele, care au putut reuși în mediul în care mă aflam... Dar iată și exemple: Cine nu cunoaște drobul în formă de mătură (*Spartium scoparium*) ? o plantă cu frunze persistente, care rămâne verde și iarna, care în unele locuri este planta cea mai preferată de epuri și de căprioare ?... Am văzut în Sudul Ungariei de azi o pădure cu mult vânat, cu o plantație de drob model, iar epurii și căprioarele care mișunau pe teren nici nu se atingeau de el, nici chiar iarna. Stăpânul terenului, care de altfel era și agricultor și care mă chemase să-mi ceară sfaturi pentru amenajarea și mai rațională a terenului, mă întrebă amărât, care e cauza. I-am răspuns în limbajul lui de agricultor: „Ai fi d-ta, gospodar, în stare să eliminezi grâul d-tale și să nu semeni decât grâu canadian ? cu toate că acest grâu, în țara lui este foarte bun ?“

— Nu, zise el, dacă vreau să introduc o plantă nouă economică, mai întâi fac probă, să văd dacă corespun-

de climatei și solului meu și numai după aceea m-ași hotărî să mi-l schimb pe al meu“.

— Ei vezi — îi zic eu — așa este și cu plantele pentru vânat, cum este de pildă cu fasolea, care într'un loc este fasole de primul rang, crescută însă în sol necorespunzător, nu fierbe, nu o poți mânca. Așa s'a întâmplat și cu drobul d-tale... A crescut, e frumos, model, însă clima sau solul (ori ambele) i-au schimbat gustul și vânatului nu-i place.

Am văzut în altă parte o pădure de stejar, în care s'au colonizat cerbi și căprioare. Pădurea era o parcelă până la circa 3—4 metri înălțime, dar prea rară, astfel că toți pomii dăduseră lăstari, de păreau tufe înalte. Dar ce tufe ! Parcă ar fi fost toate tunse cu foarfecile, arătând o formă bizară ca un fel de duble piramide. Jos erau late, mai sus tot mai înguste, unde nu era decât trunchiul copacului, iar peste această înălțime iar lată, cu crângile netunse și la urmă vârful copacului. Căprioarele și cerbii rodeau lăstarul, crengile stejarului până la înălțimea la care ajungeau. Astfel de fenomen n'am mai văzut în altă pădure de stejar. Iată iarăși influența solului: A dat stejarului un gust, care plăcea cerbilor și căprioarelor.

Salcâmul este un pom, pe care vânatul îl roade atât cât lăstarii sunt tineri. Avem și la Casa-verde o parcelă de stejar, între care cresc și niște salcâmi piperniciți. Rădăcinile au lăstărit, salcâmul s'a întins și a eșit și pe la marginea parcelei, a eșit și pe linie. N'am curățat linia, știind bine că salcâmul este hrană de iarnă predilectă a căprioarei și a epurei.

Ce se vede însă ?... Acești salcâmi nu sunt decât niște tufe, adică cu crengi subțiri, cu lăstari fragezi — și nu e vorba vânatul ciugulește din el — dar nu e mâncat cum mă așteptam eu. De ce ? Cauza nu poate fi pur și simplu faptul că iarna hrănisem intensiv tot felul de vânat, deci că ar fi atât de sătul încât nu ar mai avea nevoie de salcâm, căci cum s'ar putea explica un alt fenomen, spre exemplu, că dacă lăsăm piramizi de coceni de porumb pe teren, căprioarele, care în parcelele vecine au masa pusă cu trifoiu, nu consumă trifoiu și mănâncă frunze de coceni de porumb ? Doar, după părerea noastră trifoiul e mai bun nutreț, decât frunzele uscate ale porumbului.

Sunt și plante sălbaticе, pe care vânatul le preferă celor introduse de noi. Într'o vară cam ploioasă, creștea pe miriștele noastre mult susaiu. Căprioarele nu veneau să pască luțernă ori trifoiu, din care aveam în toți anii destul, ci le vedeam mereu pe miriște, chiar acolo unde luțerna era chiar în apropiere.

Susaiul nu crește în toate regiunile, nu-l cunoșteam. L'am cunoscut atunci, când am văzut că e mai drag căprioarelor decât lucerna. Aveam de gând să samăn susaiu, să fac o pășune preferată de căprioare dar totuși n'am voit să înmulțesc o plantă care nu folosește agriculturii și poate că sămănată, cultivată dinadins, și-ar pierde efectul. Poate că le place căprioarelor numai în anumit sezon, după seceriș.

Fazanului îi place mai mult plante sălbaticе, cum este mohorul sălbatic și scaiul. Avem o parcelă de pădure așezată între terenuri arabile, în care sunt foarte mulți fazani și unde — bineînțeles — punem hrană abundentă în timpul iernei. Aveam o iarnă fără zăpadă, iar o miriște de lângă această parcelă rămăse se nearată și plină de mohor sălbatic. În alte parcele fazanii ridicau hrana dată din mână, aici rămânea ne-

atinsă, căci fazanii ședeau toată ziua în mohorul sălbatic. Numai când bătea vânt rece pe această miriște, rămâneau în parcela de pădure și ridicau hrana pusă de noi.

Pe marginile drumurilor dintre arături crește mult scaiu (de altfel o plantă foarte răspândită la noi). Făcând și gospodărie, vroiam să curăț această plantă „nefolositoare”, dar când am văzut pui de fazani mai mărișori, cum săreau să ajungă la scaiu, ca să ciugulească semințele, am lăsat scaiul să crească.

O altă plantă buruiiană plăcută fazanului este pirul. Pe două hectare de teren arabil de lângă o parcelă bine populată de fazani, se făcuse bostănărie (era competiția personalului). Precum se știe între pepeni crește mult pir. Spre toamnă mai ales, când s'au cules pepenii și pirul a crescut și era plin de semințe, toți fazanii din acea parcelă, tot pe acolo stăteau. Iarna a fost fără zăpadă până pe la anul nou și această miriște rămăsese nearată până în primăvară. N'a fost nevoie să ducem hrană gata în această parcelă, nici atunci când căzuse zăpadă, căci fazanii scormoneau zăpada și ciuguleau din semințele încă necăzute.

Când iarna nu e prea zăpădoasă, fazanul găsește hrană în pădurea de salcâm, scormonind după semințele de salcâm.

Cei ce nu cunosc fazanul poate un cred, că el mănâncă și ghindă de stejar, mănâncă atâta ghindă că i se face gușa tobă.

Când zăpada e mare și fazanul nu poate să scormonească, mănâncă frunze de rășinoase.

Pe sub spinii de porumbar (prunus spinosa) găsește fazanul și iarna hrană, culegând fructele căzute.

Asemenea le dă hrană și păducelul și alți arbuști fructiferi.

Sunt și între plantele de lux mai multe cari servesc fazanului hrană pe timpul iernei. Avem pe un teren o parcelă de pădure, așezată lângă Dunăre, prin urmare expusă inundațiilor, dar cu deosebire că pe lângă această parcelă ducea o șosea foarte frecventată, așa că se braconau fazanii din automobil. Am voit să-i scot de aci, să-i trec în altă parcelă. Crezând că-i atrage socul, care creștea aci des, am scos socul, dar fazanii trăgeau tot aici, cu toate că pădurea rămăsese fără subarboret, deci fără ascunziș. Intr'o dimineață de vreme, voind să văd ce atrage fazanii în acest loc sgomotos — pe deoparte șoseaua, pe de altă parte ferma boierului cu grajduri, lume multă care făcea gălăgie — m'am pus la pândă. Văd un fazan care sare în sus și ciugulește niște frunze verzi. Era Mahonia, pe care grădinarul o plantase, ca să-și asigure frunze verzi pentru cununi. Am plantat și eu pe un loc gol Mahania, a crescut dând fazanului bun ascunziș, iar prin semnițele sale și hrană.

Aveam tot la această moșie, tot pe lângă șosea o parcelă plină de Gledicie. Fazanii mișunau aici, culegând sămânța de Gledicie, pe cari o scoteau din păstăi. În zadar îi nelinișteam aici de mai multe ori pe zi cu câni în curs de dresaj, reveneau abia după câteva ore iar. Automobile treceau și pe aici și de multe ori auzeam în zori de zi focuri. Fiindcă era de părere și stăpânul moșiei, am scos Gledicia, am arat terenul și după împădurirea acestuia, fazanii s'au dus în alte părți.

Argații și tot personalul de moșie în Ungaria au teren arabil în competență, în care își pun mai mult parumb, iar femeile își mai fac un plus de grădină de zarzavaturi, cultivând pătlăgele roșii în grădinile de lângă locuințe. Intr'un an picase această competiția

lângă marginea unei păduri cu mulți fazani. N'au cules femeile multe pătlăgele, căci abia roșiau, le mâncău fazanii. La fel se întâmplă la grădina mea acum, vin fazanii pe timpul când pătlăgelele încep să se coacă.

Toate cerealele cultivate de agricultori dau fazanului hrană cu multe vitamine, când sămănăturile nu sunt acoperite cu zăpadă, dar și mai bune sunt ca ascunziș, ca loc de cuibărit. Dintre toate însă cea mai preferată este secara, fiindcă se seamănă mai devreme, răsare deci înaintea celorlalte cereale, iar primăvara crește mai repede ca grâul și orzul, are deci mai devreme ascunziș ca în alte cereale.

Când cerealele s'au secerat vedem dimineața și spre seară fazani mișunând pe miriști, culegând boabele căzute, iar mai târziu, dacă miriștea rămâne nearată, semințe de buruieni. De altfel la miriște vin și stau până ce nu se face cald și epurii și potârnicile.

Orzul însă nu prea place vânatului aripat, iar miriștea de orz este căutată mai mult de epuri.

Porumbul înlocuiește pădurea în câmpie. Se înțelege dela sine că aici se retrage tot vânatul, căutând adăpost contra intemperiei (și căldura este intemperie), contra arșiței soarelui, dar găsește aici și hrană în semințele de buruieni.

După seceriș tot vânatul stă în porumb. Unia dușmănoși zic că fazanii fac ravagii în porumb. Acestor agricultori, cari nu vor să recunoască că fazanul le aduce mare folos prin distrugerea insectelor, șoarecilor și buruienilor, le recomand să stea odată la pândă și se vor convinge că păsările lor protejate — ciorile — desfac păpușoiul. O dovadă hotărâtoare este că păpușoiul e desfăcut în partea de sus, ceea ce nu poate face fazanul, fiindcă greu cum este, n'ar putea sta pe păpușoi, care s'ar frânge sub povara lui. Fazanul strânge, ciugulește porumbul căzut pe jos.

În terenuri fără de apă, căprioara doar poate face daune în porumb, căci silită mai mult de sete decât de foame, roade popușoiul crud. Dacă punem — cum este obiceiul în multe regiuni — între porumb ludăi (bostani) căprioara (și epurile) va roade bostanii, cari nu sunt atât de prețioși ca porumbul. Recunoaștem și noi că epurii fac adevărate ravagii în bostănărie, rozând coaja pepenilor. Dar fiecare bostănărie e păzită de hoți, fie deci păzită și de epuri; dar nu cu arma sau alte instrumente, ci păzitorul să dea câte o raită prin bostănăria lui, în zori de zi, seara și de vreo 2—3 ori pe noapte și epurii nu vor avea vreme să roadă pepenii.

Meiul este preferat de fazani, dar mai ales de prepețițe. După seceratul meiului, până nu se sparge miriștea, ea oferă masă pusă vânatului aripat.

Sămânța de sorg (mătura, tătaria) o mănâncă fazanul. El vine însă la sorg, care se coace mai târziu, numai după culesul porumbului și a cocenilor, când deci nu mai are în porumb nici hrană, nici adăpost. Ar fi însă mare risipă să lăsăm sorgul toată iarna în picioare pentru fazani, ci după ce dă zăpada trebuie strâns pentru a face mături din spice, după ce am scos restul de semințe, lăsând în picioare doar cocenii, cari oferă bun ascunziș fazanului și celuilalt vânat, care nu găsește adăpost în păduri din apropiere.

Dacă dispunem de teren e bine să lăsăm și coceni de porumb, ca să aibă vânatul un adăpost de iarnă, unde îi putem pune și hrană artificială la nevoie.

Lovitura de grație

de DINU BRIANU

A sfârși cât mai repede chinurile vânatului rănit, este cea mai elementară datorie a vânătorului. Lucru, ce cu siguranță înțelege ori-care vânător corect, ori-care om cu suflet. De multe ori să văd însă brute cu permis de vânatoare, cari vâra în tolbă paseri aripate (mai ales prepelițe și rațe pe timpul verii), căci atât timp, cât nefericitele victime mai sunt vii, nu li se alterează carnea. Dar să află „oameni“, în stare să ducă acasă chiar și iepuri răniți ne ținând seamă de chinurile ce îi produc. Asemenea inși nu citesc reviste de vânatoare, e bine totuși să vorbim despre ei, căci nu se știe dacă între cetitorii noștri nu se găsește cineva, care va avea cândva un cuvânt hotărâtor și va putea adăoga legii pentru *protecția* vânatului un articol, în a cărui virtute se va putea pedepsi asemenea neomenie.

De multe ori se văd însă și cazuri, că vânători, de altfel cu cele mai bune intenții, chinuesc câte o piesă de vânat, ne știind cum să o ucidă repede. Așa de exemplu am văzut brânzoi care a atârnat potârnichea la chiorchenar, fiind convins că pasărea astfel „spânzurată“, va muri îndată, tocmai ca omul strangulat. Mare i-a fost mirarea văzând că potârnichea se sbate tot mai tare.

Incepătorilor le adresez deci cuvintele mele prietenești, sperând că le voi economisi lor clipe neplăcute. Iar vânatului rănit chinuri.

Paseri de talie mai mică, cum ar fi prepelițe, potârnicchi, becaține, sitari, rațe, etc., se pot ucidă repede, dacă le apucăm bine, ținându-le de corp fie cu o mână, fie cu amândouă, dar așa fel ca să nu poată bate din aripi; iar pe urmă le lovim ceafa de un corp dur, care poate să fie patul armei, tocul de la bocanc, piciorul scăunelului de vânatoare, sau marginea luntrei, dacă suntem pe apă. În pădure se găsesc ușor destule bețe și lemne potrivite. Paseri răpitoare — nefiind recomandabil a le prinde cu mâna — precum alte paseri mai mari, găște, dropioi, bunăoară, să ucid, lovindu-le în cap cu un băț, sau alt corp dur potrivit, eventual cu mânerul cuțitului de vânatoare sau alt cuțit. La nici un caz însă nu se lovește în vânat cu arma și nu se calcă cu picioarele, deoarece așa nu ne ajungem repede scopul și este și foarte urât.

Dar *sub nici un pretext* nu e voie a ucidă paseri aripate înfigându-le în cap pene din aripi, cuie sau briceagul, căci *vânatul astfel tratat nu moare*. Cine recomandă așa ceva, crezând că vorbește despre ceva foarte „vânătoresc“ o face fie din prostie și neavând experiențe, fie din totală lipsă a unei scânteii de milă ce ar putea simți, văzând nemaipomenitul chin a bietei

ființe ce nu se poate apăra. Este un procedeu pe cât de crud, atât de laș.

Dacă iepurele rănit să sbate tare, sau chiar mișcă din loc, e mai nimerit să-i tragem încă un foc. Economia unui cartuș nu este la loc în asemenea caz. Ca să nu distrugem piesa, nu trebuie să tragem în ea de mai aproape de cca 30 pași, ochind la cap.

Iepurele rănit, care mai dă semne de viață *se poate* ucidă apucându-l de urechi cu stânga și lovindu-l cu tăișul mânei drepte la ceafă. În majoritatea cazurilor însă operația nu reușește și anume cu atât mai de grabă nu, cu cât executorul ei este mai neîndemânat sau mai slab. Regula este, că bietul iepure astfel tratat miorcănește foarte mult timp în mâna călăului său. Drept aceea, ca să evităm astfel de scene urâte, e mai bine — dacă nu am aplicat un foc de grație, care este negreșit *cel mai elegant* procedeu — să călcăm repede cu un picioar pe gâtul iepurelui și apucându-i în aceeași clipă cu mâinile picioarele dinapoi, să smucim odată puternic și scurt de ele.

Moartea piesei va fi instantanee.

Vânatului mare, cerbi, căpriori, etc., i se poate da lovitura de grație și cu cuțitul, dar numai de acela, care E MEȘTER în mânăuirea cuțitului de vânatoare. Cerbul în asemenea caz să împunge la piept, căpriorul la ceafă, procedând cu mare băgare de seamă, căci chiar și un căprior poate lovi cu copita așa de puternic în burta omului — cum sunt cazuri cunoscute — ca să-i verse mațele.

Cum trebuie aplicată împunsătura, nu s'ar putea arăta decât demonstrând exemple practice, dar voind tocmai a face propagandă în *contra* cuțitului, recomand și în asemenea caz lovitura de grație dată cu arma. Și anume, se trage un GLONTE bine ochit la gâtul piesei, ochind așa ca să lovim în vertebre. Și în acest caz moartea va fi fulgerătoare. Am subliniat cuvântul glonte, ca nu cumva cineva să tragă cu poșuri. Cartușe cu poșuri numai brânzoiul are, vânătorul Corect nu, deoarece ele la distanțe relative mici au efect incalculabil, căci răspândindu-se, pot răni vânatul în chip cu totul nedorit. Așa spre exemplu ochind la piept, să poate întâmpla ca tocmai acolo să nu meargă nici un poș, dar unul să frângă maxilarul inferior; iar altul fluerul piciorului piesei. Incercați la cibla la 40 pași și veți vedea!

Cartușul cu poșuri este deci o muniție stupidă.

Așa dar, iubite camarad, mai tânăr, nu chinui vânatul rănit; iar dacă cineva îți recomandă cartușe cu 3—4 sau cine știe câte „la fund“, tu să nu îl ascuți, explicându-i totdeodată că acela, care trage cu poșuri în vânat mare, merită el să primească mai multe — tot la fund.

A n e c d o t e

CAINE PERFECT

Cumpărătorul: „Ei drăcie, ce înseamnă asta — uite-l că mănâncă iepurele!“

Vânzătorul: „După asta cel mult dacă mai mănâncă doi — pe ceilalți îi aporțeză“.

VREMURILE DE DEMULT

Ce știți voi băeți de azi? Pe vremea când eram ca voi, împușcam câte 200 de potârnicchi în ani buni. Dar 50—60 împușcam chiar și atunci, când nu era neam de ele.

Salvarea cuiburilor periclitate

de ÖTVÖS BALASZ, Casa-verde Timișoara

Periclitate sunt cuiburile, pe care potârnichea sau fazanul le face pe marginile drumurilor, dar mai ales acelea din fânețuri.

Din nefericire potârnichea și fâzanița preferă fânețurile pentru facerea cuiburilor, dar aceasta nu este numai un instinct al acestor păsări că în fânețuri găesc ascunziș, că acolo află hrană (verdeață și insecte) și apă (rouă), ci pricina e mai mult omul, care lucrând câmpul, le neliniștește, primăvara pe timpul când se începe împerecherea, ba cu aratul, ba cu semănatul, ba cu grăpatul și tăvălucitul, ba cu plivitul scaiului din cereale, etc.; pe când în livezi, în fânețurile de an, cel mult odată trecem cu grapa.

Păsările neliniștite în alte locuri, nesimțindu-se în siguranță, din instinctul lor pentru perpetuarea speciei, caută locuri mai asigurate.

Vânătorul caută tot posibilul ca să salveze aceste cuiburi periclitate. Unii aduc ouăle găsite în locuri primejdiate acasă, scot puii cu o cloșcă domesticită și încearcă să crească puii acasă, ca să le dea drumul când s'au desvoltat. Zadarnică osteneală, fiindcă prea puțin se înțeleg la creșterea puilor de fazani, iar a crește acasă, în curtea gălăgioasă, pui de potârniche, încă n'am auzit să-i fi reușit cuiva.

Un singur folos avem dacă ridicăm cuiburile periclitate, dar și acest folos e mai mult problematic, și anume: Dacă ouăle nu sunt de mult în cuib, nu sunt clocite, atunci potârnichea și fâzanița (instinctul pentru perpetuarea speciei) mai face un al doilea cuib, dar în tot cazul cu mult mai puține ouă. Se poate întâmpla însă că și acest al doilea cuib să cadă tot în loc periclitat. Dacă însă femela are deja temperatură, adică clocește, nu mai face alt cuib, că i-ar trebui multă vreme până ce îi trece clocitul, până ce completează cuibul, până ce scoate și crește puii și ar apuca toamna rece în vârstă fragedă și n'ar rezista intemperiiilor.

Englezii au inventat un sistem, numit după inventator „sistem Easton“. Se aprovizionează cu ouă artificiale asemănătoare întocmai cu acele ale potârnichei sau fâzaniței. Pun oamenii cari curtează acele locuri în care cuiburile n'ar fi în siguranță, le maschează ca să le găsească din nou la nevoie, scot din cuiburi ouăle naturale și le înlocuiesc cu ouă artificiale, bineînțeles înainte de a începe clocitul, căci dacă am neliniști cloșca din cuib mai de multe ori, aceasta ar părăsi cuibul (instinctul de asigurare a speciei). Ouăle naturale găsite le duc acasă, le pun sub cloște domestice și în preziua ieșirii puilor din ouă — între timp femela clocește ouăle artificiale, — le duce la cuib, scoate ouăle artificiale și le înlocuiește cu cele naturale gata clocite.

Astfel știm despre fiecare cuib, care când scoate puii, putem deci păzi cuiburile, de ex. stăm la pază, nu dăm voie să se cosească în acele locuri. Puii ieșiți din ouă părăsesc imediat cuibul, urmând mama lor.

N'am încercat acest sistem, dar nu pare prea simpatic, fiindcă prea miroase a artificial. Apoi ne mai trebuie personal, instalații (cloști domestice la timp, cutii pentru transportul ouălor clocite, a celor artificiale, etc.). Apoi prea neliniștim terenul, umblând în

căutarea ouălor, și încă un „apoi“ nu cred ca agriculturului să-i convie, chiar dacă el însuși este proprietarul moșiei, ca să-i calce atâta lume iarba fragedă sau gata de cosit.

Alții caută cu 2—3 zile înainte de clocit cuiburile din fânețe, ca marcându-le cu un băț înfipt în pământ aproape de cuib, să atragă atenția cosașilor ca să lase în acest loc jur împrejur, câte un petec necosit.

Zadarnică oboseală. Nu găsim toate cuiburile, nici chiar cu ajutorul celui mai bun prepelicar, încă abia-abia vom găsi câteva cuiburi. Vom marca câteva, găsite din întâmplare, dar vor rămâne multe nemarcate. Avem și aci mai multe „apoi“... Ar trebui să stăm la spatele fiecărui cosaș, adică la fiecare cuib, ca nu cumva cosașul, avertizat de departe că aci se găsește un cuib cu ouă eventual bune de mâncat, să le fure. Și dacă nu le fură atunci, vine noaptea de le fură (probatum est). Dacă lăsăm un astfel de petec necosit, acesta atrage vederea ca o lampă care răspândește lumina la distanță pentru toate răpitoarele și toți hoții, cari mai ales în apropierea orașelor umblă după ouă de vânat. Potârnichea văzând în jurul ei mediul schimbat, cum nici odată nu se lasă din sbor, după căutarea hranei, drept în cuib, ci se coboară mai departe și merge pe jos la cuib (precauțiune) ca măsură de siguranță, iar dacă ouăle nu sunt atât de clocite, ca puii să iasă în câteva zile, va părăsi cuibul.

Stricăm deci mai mult decât folosim.

Și ce ușor, ce simplu este să înlăturăm aceste primejdii. Nu ne trebuie decât puțin spirit de observație, nițică logică, să înlăturăm nu efectul, ci cauza care determină acest efect.

Care este cauza că potârnichele și fâzanițele își fac cuiburile în locuri periclitate? Le neliniștim primăvara în timpul împerecherei, înainte de ouat. Potârnichele stingherite în cereale, care se cosesc mai târziu decât fânețele, vor face cuiburile în aceste din urmă.

N'avem decât să procedăm invers. După terminarea lucrărilor din ogoare, vom umbla des cu prepelicularul prin locurile periclitate, ca neliniștindu-le aci, să le forțăm să-și facă cuibul în cereale. Chiar dacă potârnichea ori fâzanița a depus deja 1, 2, 3 ouă în locul periclitat, stârnite de noi, vor oua în cereale, iar până ce se vor secera cerealele, puii au ieșit.

Cu toate acestea se va întâmpla unii ani, ca să găsim ouă încă neclocite (pui încă nescoși) și în cereale, dacă în timpul clocitului (în general în luna Maiu) avem multe ploii reci, grindină, inundații, femelele vor face un al doilea cuib, cu mai puține ouă, care se vor cloci mai târziu ca cele dintâi. În acest caz omul e neputincios, nu poate să ajute. Acest dezastru să înscrie în contul anilor răi.

Dresorii de prepelicali pot să ajute mult la această salvare naturală a cuiburilor. Vom dresa prepelicali ducându-i la potârniche, în locuri periclitate, ca neliniștindu-le pe aici, să le forțăm să cuibărească în locuri sigure.

Acel dresor însă, care dresează prepelicularul primăvara în cereale, este răpitoarea cea mai stricătoare! S'a spus de ce!

Romanul unei Vidre

de VALERIAN PETRESCU

Zilele trecute am găsit în vitrina librăriei, o carte tradusă din englezește în franțuzește, interesantă pentru oricine, dar mai ales pentru noi, vânătorii, cari iubim cu atâta pasiune vânatul și pădurea, și toate frumusețile priveliștilor, pe unde pașii noștri se pierd și se risipesc în căutarea sălbătăciunilor și adeseori a emoțiilor nedefinite.

Cartea care face parte dintr'o colecție anume, a cărților așa zise despre natură, poartă titlul destul de sugestiv : „Tarka“, — o vidră, cu subtitlul : viața sa veselă în apă și moartea sa, în țara Celor două Râuri, — au Pays des deux Rivières, — fiind scrisă pentru adevărații prieteni ai naturii, după cum spun editorii și d. Henry Williamson în prefață, — „adresată acelor cari nu se mulțumesc să găsească în ea, printr'o simplă reacțiune contra orașului, numai acel pitoresc nedeterminat, ci acele cunoștințe despre animale, plante și lucruri, în mișcarea însăși a naturii, sau mai bine zis, în individualitatea lor aparte. Se va recunoaște acestor volume (vorbindu-se despre toate. N. A.) o valoare științifică serioasă : imaginațiunea nu deține decât un rol subordonat în această lume de minuni și de curiozități asupra vieții, pe cari știința singură le descoperă și garantează. Ele au o valoare literară tot atât de mare, născută din lirismul care inspiră pe om în contact cu natura“.

Cu toate aceste considerațiuni, autorul parcă alunecă mai mult pe panta unei literaturi ispititoare, realiste, de înfățișare minunată a mediului lacustru, subordonând apoi într'o bună măsură această literatură predilecțiilor sale naturaliste.

* * *

Tarka s'a născut într'o primăvară, împreună cu încă două surori, în apele dulci ale Celor două Râuri. Nu avea nici cincisprezece centimetri, când nou născut mieuna după mama sa, care îl alintă la soare și îl acoperea cu blana sa călduroasă. Puful său fin era moale și albicios ca și mugurii de salcie la Paști. Il chema Tarka printr'un obicei inveterat al pescarilor de aici, de a da vidrelor acest nume, care însemna la figurat, un fel de vagabond al apelor sau vagabond ca și apa.

După câteva zile, Tarka făcând ochi, începu să se joace mușcând pe mamă și lovind cu lăbuțele pe surorile lui. Din zi în zi devenea mai puternic, mai atent asupra mediului care începea să-l intereseze prin clipocitul apei, prin ciripitul păsărilor și strigătul solitar al bătrânului Nog, — stircul, care pescuia ca și părinții lui în apele din împrejurimi.

Intr'una din zile, când razele soarelui se respirau pretutindeni și ochii săi se închideau și se deschideau de năvala luminei, o pasăre de mărimea unei vrăbii se așază pe o ramură deasupra ascunzătoarei lui. Era un Alcyon. Tarka ar fi voit să se joace cu ea și de aceea a început să miaune și să se miște; dar în același timp, pasărea cu pene frumoase scoase un țipăt și sbură pe deasupra râului, lăsând pe puiul de vidră locului, să privească mirat și să nu înțeleagă nimic. Altădată, când Tarka se juca cu o bucată de lemn, văzând un șoarece care intrase în adăpostul său prin bărbia de la rădăcina sălciei, se puse în urmărirea lui, dar acesta îndată se făcu nevăzut, dând de veste și celorlalți tovarăși despre ce îi aștepta.

Timpul trece pe nesimțite pentru acest animal mic, stângaci și cu totul strein de ceia ce se petrecea în jurul său. Mama îl alăpta ca și pe cele două surori, dar, după două luni, sosise vremea să le dea altă hrană. Intr'o seară, nu mică le-a fost surpriza când venind la vizuină, găsiră aici pe mama lor cu un păstrăv în gură. Tarka îl miroși, se învîrti în jurul lui, dar nu se înduplecă să pună gura pe el. Mai târziu însă înfuleca cu nesațiu, fie câte un chefal, fie câte un țipar și chiar și broaște, pescuite de pe fundul apei.

Ținutul întreg al apelor și du-te vin-o al mamei sale, îl ispiteau și-l îndemneau să încerce să intre și el în apă. Când scoborî prima dată în rîu și constată că poate să înoate, era atât de fericit că s'ar fi simțit în stare să-l treacă fără oboseală până la celalt mal.. Nu i-a fost greu să înoate, deși a înghițit multă apă, tot stărnutînd și tușind, pînă cînd a învățat să știe că trebuie să țină botul în sus, deasupra valurilor cari veneau spre el.

Zăbind luna care se reflecta tremurînd în undele clare ale râului, pe care o mai văzuse și altădată din pădure strălucind solitară pe cer, Tarka se apropie de ea și încercă să o atingă cu laba și să o muște, dar aceasta alunecă departe de el. O urmări cu perseverență pînă se întoarse fără să vrea la păpurîșul de la mal. Aici stătu nemișcat, așteptînd să vină spre el și să se joace împreună. De pe celalt mal, surorile lui mieunau și-l chemau, dar el o luă razna prin făneată, alergînd după lună. La un moment dat auzi behăitul unor miei. Un fluture de noapte îi sbîrni pe la urechi. În aceeași clipă, o pasăre de noapte alunecînd în sbor, îl săgetă cu ciocul. Tarka se înspăimântă și uită de lună văzîndu-se în mijlocul singurătății și a ierburilor ce se ridicau deasupra capului ca arborii unei păduri. Dar, în curînd se simți fericit, auzind strigătul mamei lui. Rîndunica de noapte fîlfii iarăși din aripi, dînd semnalul că se apropie o răpitoare, perechei sale care clocea niște ouă. Tarka o luă din nou la fugă, fiind luat drept iepure, de pasărea de pradă. Aceasta se repezi din sbor și își înfipse ghiarele în blana moale a puiului de vidră, voind să-l lovească cu ciocul în creștetul capului. Tarka făcea parte însă dintr'o familie mai feroce și mai iute în mișcări de cât bufnița agresivă, pentru a se lăsa pradă fără nici un fel de apărare. Intr'o clipită, mai înainte de a primi lovitura de grație, el se răsuci la pământ, sări și mușcă pe răpitoare, în timp ce o labă ca de trăznet o culcă la pământ. Bufnița își dădu sufletul în ghiarele și gura plină de sânge a mamei, care, venind în ajutor, își salvă puiul de la o moarte sigură.

De la această întâmplare, Tarka deveni mai prudent și mai puțin încrezător asupra a tot ce se mișca în jurul său. Sborul unui herete, lătratul unui câine, sgomotul neînțeleș ce venea uneori din pădure, etc., nu mai erau accidente mărunte cari de abia să fie luate în seamă, ci constituiau adevărate evenimente sortite să-i turbure clipele de odihnă și să-l pună în gardă de ceia ce se petrecea. Intr'o dimineață, încălzindu-se la soare, auzi de departe un corn de vânătoare. Mama lui aținti deodată urechile, iar când șueratul cornului se apropie, ieși de la stuf și se înfundă într'un desiș de mărăcini. Ea fu urmată de Tarka și surorile lui. Câțiva vânători au trecut pe lângă ele,

însoțiti de „Mușcă-l“, un câine de vânătoare temut, care urmărea o vidră bătrână. După ce toată larma s'a liniștit și vânătorii s'au depărtat, au ieșit afară pe o potecă luminată de luna ce se afla învăluită într'o trambă subțire de ceață. Ne mergând prea mult, un nou șgomot le-a atras atenția: la o mică depărtare de ele, privind spre deșis, niște ochi verzi scânteiau ca și razele lunii reflectate de picăturile de rouă. Două hermine se luptau pe viață și pe moarte, sgârbiindu-se, mușcându-se și rostogolindu-se una peste alta. În apropierea lor, se aflau câteva nevăstuici și două bufnițe cari priveau de sus printre ramuri, teatrul de luptă. În depărtare, o vulpe spiona cu urechea în toate părțile, înaintea de a pleca după pradă, iar dintr'un arbore vecin, un croncănit de corb sparse tăcerea și așa turburată de beligerante. Tarka se juca cu voioșie printre hermine, cu surorile lui, inconștient de primejdia ce îi pândea. La doi pași de ei, se afla o capcană cu dinți ascuțiți, ascunsă sub frunze. Atrasă de mirosul cărnei care servea drept momeală, una din vidre voind s'o apuce cu gura, fu deodată lovită la cap și prinsă în cursă. Lătratul unui câine, din depărtare, prevestea deznodământul fatal. Eliberarea era cu neputință. Prizoniera se sbătea de durere, țipa cât putea și cerea ajutor. Dar, ce folos? Și mama și puii sufereau de groază, mușcând fierul dur, alergând în dreapta și în stânga. Într'o supremă efortare, capcana fu mișcată din loc de victimă și tirită prin deșis o mică distanță. Eforturile ajunseseră la capăt, când câinele își făcu apariția. Ochii vidrei bătrâne străluceau ca două pietre prețioase. Nu îi rămânea de cât să se ia la luptă cu câinele și să-și abandoneze puiul la sosirea gardului pădurii, refugiindu-se apoi cu ceilalți doi cari o însoțiră.

Vremea trecea și primăvara se apropie, cu natura ce reînvia și cu amintirile despre puiul pierdut aproape șters. Tarka se schimbăse cu totul: înota fără frică, prindea peștișori și rătăcea ore întregi pe malul apei. Într'o zi, găsindu-se în insula cu Salcie Plângătoare, avu prilejul să-și facă o prietenă, pe „Bot sur“, care cunoștea pe mama lui și toate râurile și râșoarele ce se vărsau de la miază-noapte, în mare. În dese lui peregrinări de vânătoare a mai cunoscut pe „Tărcatul Chior“, vulturul strein, care s'a repezit odată asupra lui, strigând „aik-aik-aik“; pe „Kronk“, corbul negru și robust, care sbura cu măiestrie învățat de tatăl său acum 130 de ani; pe „Jarrk“, foca ce pescuia în apele pârâului „Vălsașilor“ și atâtea alte sălbătăciuni de pradă.

Într'o noapte, după sosirea lui și a altor vidre în apele unui riușor, auzi ciripitul unor rândunele, cari vorbeau cu o voce înceată despre mările albe și cenușii, despre vânturile cari aruncă în urma lor lovituri de aripi puternice, despre fulgerile norilor pe cari ele le depășesc în înălțime, despre ploile torențiale, despre foamea și oboseala cari le așteaptă înainte de a zări spuma strălucitoare de pe țărmul african. Niciunele nu aminteau de prietenile, cari vor cădea în mare, care vor fi omorite în Franța, în Spania și în Italia sau de acelea cari își vor zdrobi capul de lanternele farurilor, — căci ele se gândeau la orice, dar numai de moarte nu voiau să pomenească.

Pe fiecare zi, Tarka adăoga la activul succeselor lui de vânătoare, trofee bogate: o rață, o găinușă de baltă, un pește mare și chiar o lebădă. Dar întâmplarea care regizează uneori evenimentele mari ale vieții, a făcut ca Tarka, ce devenise un adevărat aventurier, să fie prins într'o cursă, de laba unui picior. Bot-sur, care îl însoțea, dându-și seama de pri-

mejdie, a luat o hotărîre eroică: cu dinții săi ascuțiți ca aceia ai unui fierăstrău, a tăiat piciorul prietenului său resemnat, îngrozit de sângele care curgea. Când fermierul deșteptat din somn de lătratul câinelui, veni și văzu capcana cu laba prinsă în ea, strigă plin de bucurie la feciorii lui, cari, sosind cu o furcă de fier și cu o armă, se luară după urma câinelui care îi conduse într'un grajd, unde se adăposteau cele două vidre. Fără niciun pic de zăbavă, Bot-sur se repezi la dușmanul patruped, cu ochii amenințători, în timp ce Tarka se ascunse într'o gaură adâncă a zidului. O lovitură de furcă îl țintui pe Bot-sur la pământ, în spasmele morții și în chiotele de bucurie ale fermierilor, cari ducând cadavrul în casă lăsară câinele afară să latre fără niciun motiv. Cum puteau ei să știe, cu simțurile omenești detracate de civilizație, că o vidră rămăsese în curtea fermei toată noaptea, în așteptarea tovarășei care nu mai venea?

Cu cât i se părea viața mai plăcută, cu atât era mai dificil ca să trăiască liber, ca o vidră mare ce se făcuse, din cauza multelor primejdii cari îl pândeau la tot pasul. Dușmani se iveau de pretutindeni. Dintre toți cei douăzeci de câini de vânătoare, cari cercetau adeseori cu stăpânii lor malurile celor două râuri și ale mării, cea mai mare și mai neîmpăcată ură o avea pe Deadlock. Nici Harper, nici Rufus, nici Acton,, Crudu, Milos sau ceilalți, — niciunul nu era atît de abil și de isteț în urmărirea vidrelor ca acest Deadlock, care era și voinic și gălăgios. Când haita de câini începea să chefnască, nu mai era chip să se facă liniște, iar pe Tarka, hărmălaia aceasta îl enerva și fără să vrea îl scotea din ascunzătoare. Urmărirea lui însă, nu era ușoară. Odată, după câteva ore întregi de oboseală, ne mai găsind niciun refugiu sigur, a fost sortit să cadă victimă dușmanilor săi, fiind prins viu de către unul din vânători. A scăpat numai datorită abilității cu care a știut să se răsucescă în mâinile acestuia, recăpătându-și libertatea.

Tarka nu fu prea impresionat de ceia ce i se întâmplase. Era firesc ca mediul și asprimile lui, să-l expună la asemenea aventuri. Mai isbit de emoții a fost atunci, când i s'a răpit din culcuș prietenei sale Bot-alb, de către un vultur, puii născuți de curând. Viața, așadar, se desfășura pe o linie plină de accidente și de întâmplări. Ziua scadenței atâtor urmăriri și strategii întrebuintate, urma totuși să sosească. Dușmanii singurățiilor nu se hotărâu să abandoneze ținutul și să dea pace vidrelor. Ceata de câini se risipea în toate părțile, aproape în fiecare zi, lătrând și adulmecând pe urmele proaspete ale vânatului, pierzându-se în deșisurile pădurii și scorburile copacilor.

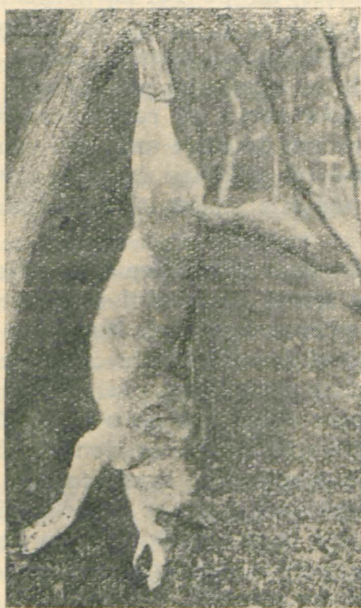
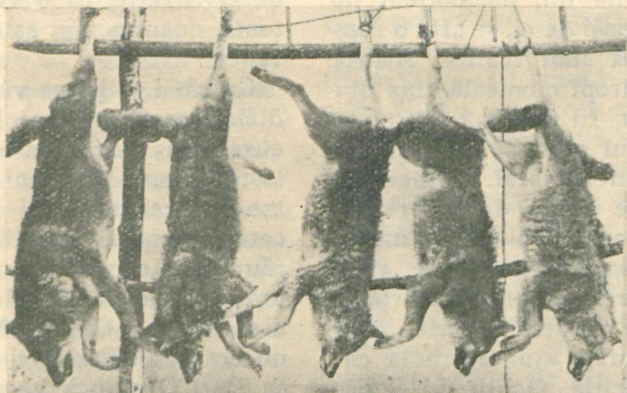
Spre sfârșitul iernei, într'una din zilele lui Februarie,, firul vieții lui trebui să ajungă la capăt. Fiind urmărit cu perseverență și gonit patru, cinci ore în șir, ne mai știind ce să facă la un moment dat, și-a deschis drum printre vânători, cari lovind cu bastoanele, i-au zdrobit capul și toate mădulele. Nu s'a dat însă bătut, ci s'a aruncat în apă. Dar Deadlock nici aici nu îl slăbi. Nevoit să iasă afară la mal, o dorință puse stăpânire pe el: să mai treacă odată pe cărările bătătorite de strămoși. A trebuit însă să se întoarcă înapoi, lovit din nou, buimăcit și însângerat. Prima dată i se întâmplase acum, să nu poată înota în apă cu ușurință. Înaintea lui se deschidea un abis de întrunic și de moarte sigură. Pierzându-și cunoștința, nu mai auzi nici lătratul câinilor, iar fluxul apei îl purtă până a-

proape de mal. Deadlock văzând capul mic și brun al lui Tarcka lătră și sări în grabă după el. Inșfăcându-l cu gura, îl ridică în sus, îl scutură de câteva ori și se lăsă cu el în apă. Zărindu-i corpul, vânătorii auziră un țipăt de „ic-yang“, în clipa în care Tarcka își înfipse dinții în gâtul câinelui. Amândoi căzură la fund, iar apa răscolită în adâncuri, bolborosi la suprafață. După câteva secunde, plutind fără viață, Deadlock apăru din nou, împreună cu câteva frunze murdare, ce se risipiră domol împrejurul cadavrului. Vâ-

nătorii îl traseră afară și îl așezară pe iarbă, privindu-l cuprinși de stupeoare. Și în timp ce tăcerea se întindea pretutindeni, o bulă de aier clăbuci pe deasupra apei, urmată de alte câteva, în locul unde Tarcka se odihnea de acum pentru totdeauna...

Aici se sfârșește istoria acestei vidre, începută în Iunie 1923 și terminată în Februarie 1927, scrisă în satul Ham, în ținutul Celor două Râuri.

„Tablouri ce nu se văd în occident“

A n e c d o t e

INTREBARE FARA ROST

Nevasta (către bărbat care tocmai să întoarcă de la vânatoare) : Dar mie ce-mi aduci, dragă Nicușor ?
Bărbatul (supărat) : Nimica ! Vezi doar că viu de la vânatoare.

INFORMAȚIE

„Măi băețuș, n'ai văzut un iepure trecând pe aci ?“
„Ba da !“
„A trecut de mult ?“
„Păi, pe la Bobotează va fi anul“.

Discu

Găinușa

de GEORGE SCRIOȘTEANU

...Rătăcisem zadarnic până aproape de înserat.

Bătusem două păduri, fără să găsesc vânat. Sitari nu picaseră.

Un singur epure sărise din marginea unui lăstăriș, dar n'am putut să trag în el.

O zbughise de la mare distanță, unde, chiar dacă ași fi tras, tot nu-l loveam.

Eram obosit și plictisit.

Cu inima strânsă de amărăciune, în ziua aceea întunecată și tristă de toamnă, mă îndreptai spre eleșteul moșiei, unde, speram să găsesc rațe.

Dar nici pe eleșteu nu aflai vânat.

Peste tot, liniște adâncă, tristețe nespūsă, pustiu dureros...

Nu găsii nimic ca să-mi satur pofta de vânat. În ziua aceea mohorâtă mă mulțumii numai cu odihna pe care o gustai, liniștit, pe malurile eleșteului, lungit sub răchitele și salciile pletoase, care plângeau încă un an pierdut, unul mai puțin, încovoid ramuri bătrâne și frunze de chilibar peste smaraldul cenușiu al apelor.

Un vântuleț ușor de toamnă le înfiora, făcându-le să cadă una câte una, s'au ducându-le departe, în ceața ce se îndesea pe nesimțite.

O frunză veștedă, moartă, rătăcită'n bătaia vântului, sau pierdută'n voia apelor undeva, departe... departe...

Câtă melancolie!

Simții o tristețe fără margini strecurându-mi se'n suflet și-mi adusei aminte de toate necazurile!

Privii cu luare aminte'n jurul meu: nici o mișcare.

Invăluite în rețeaua diafană a ceții, câmpiile golașe din jur, se pierdeau în zare sub culmile dealurilor, pudrate de rugina toamnei.

Siluețele pomilor răzleți și rari din viile de pe coamele dealurilor se topeau în ceață, ușor estompate, firave și șterse ca năluciri dintr'un vis... dintr'un basm...

Eleșteul plutea molcom în tăcere de cristal picotând somnoros în pulberea de argint a ceții.

Singuratic înălța domol din adâncuri de smarald sulițele de aramă ale trestiiilor.

Vrajă maiastră, netezise zăbranic greu peste sufletul mort al zilei...

Apele iazului încremeniseră par'că sub puterea ei, oglindind în adâncuri nouri de plumb.

Dar deodată tresării!

Oglinda iazului plesni: o găinușe de apă ieși din desișul păpurișului.

Mă privi foarte mirată, neobișnuită să mă găsească acolo. dar văzând că nu mișcă, după ce mai cercetă o clipă, începu să-și caute hrana fără sfiială.

Ii admirai eleganța și suplețea ținutei.

O găinușe de apă, mai mică de cât un porumbiel, vioae și iute ca o săgeată, sburda fericită pe deasupra apei, căutându-și hrană.

O priveam cu nesăț urmându-i toate mișcările și văzui că-mi căpătase încrederea: se apropiase și ciugulea liniștită linta de lângă mal.

Era așa de frumoasă, și mă privea cu atâta încredere că nu îndrăznii nici să respir, ca nu cumva să o supăr.

Și totuș, ciudățenie! Venisem la iaz cu gândul morții în suflet.

Pofta de vânat îmi îndreptase pașii într'acolo.

Nu găsisem nimic și plictiseala mă sâcăia, mă enerva.

În locul raței așteptate, eșise ea, gingașa și mičuța găinușe și se apropiase de mine până la doitrei pași...

Plăpândă găinușe! Știi tu ce te-ar putea aștepta?

O simplă mișcare, o apăsare ușoară pe trăgaci și... totul ar fi încetat!...

Oglinda iazului s'ar fi spart în mii de bucățele tremurătoare, peștii ar fi pierit îngropați în adâncuri, sălciile s'ar fi cutremurat din rădăcini, iar găinușa mea atât de elegantă și gingașă, ar fi plutit moartă, cu aripioarele întinse, ghemotoc inert și pustiu în voia apelor...

Ce dureros de trist!

Cum ne face, adesea, patima să distrugem frumosul și să răspândim moartea hidoasă.

Nu, pentru nimic în lume n'aș strica duiosia acestor clipe, pentru nimic în lume n'aș trage în gingașa găinușe!

Mă ridicai, luai pușca și mă îndreptai spre conac.

Frigul se'ntețea și ceața devenea tot mai deasă.

Din văi, din depărtate adâncuri. Amurgul trist de toamnă își întindea alene valul mohorât.

Grăbii să ajung mai repede și sosii tocmai bine, la aprinsul lămpilor.

Noroc porcesc

de AL. CAZABAN

Intr'o poiană tăcută din inima codrului, o familie destul de numeroasă de porci sălbateci hodinea, fără grijă, nu departe de derâmăturile adânci care brăzdaseră locul, ca fierul unui plug.

Un zgomot nedeslușit, ridicându-se treptat-treptat, depe fundul unei văgăuni îndepărtate, sili pe rămători să-și ridice râturile încercate de țarnă și să adumece vânatul... Deschizând mari, ochii lui mici de mistreț, un grăsun de 70 de kilograme împlinite, se mișcă puțin și întrebă în șoaptă:

— Ce se aude, mamă ?

— Nu pot ști, dragul mării... E prea departe locul de unde vine zgomotul, ca să-mi pot da seama ce se aude — răspunse scroafa, fără să se deranjeze din culcușul ei... Rămase însă, cu urechea atentă la orice zgomot...

Deodată, vuetul se desluși mai bine : Erau glasuri omenești, — mai mult niște zbierete, — care tot mai tare se accentuau, înălțându-se din ce în ce mai mult din fundurile văgăunelor, de sub coaste răpoase, dincolo de versantul potrivit al muntelui Clăbucet.

Bidineaua depe spinarea scroafei, se sburli înfiorată... Râtul avea mișcări nervoase, prevestitoare de rău.

Grăsunii se și adunaseră în jurul ei, cu întrebări înspăimântate în ochi :

— E primejdie mamă ?

— Scroafa se ridicase pe jumătate, sprijinindu-se pe picioarele din față :

— Primejdie destul de mare, băeți !... Zgomotele pe care le auziți acum, sunt chiotele sălbatece ale hăitașilor...

— Dar ce sunt hăitașii ?

— Sunt țărani !... Ei vin înarmați cu bâte și dau chiote puternice ca să ne scornească din ascunzișul nostru și să ne silească deci să eșim pe linia vânătorilor...

— Dar vânătorii ce sunt ?

— Sunt vrăjmașii de moarte ai neamului porcesc... Ei ne așteaptă cu fulgerul în mână, și când eșim la iveală din desime, ne trăznesc !

— Atunci, mamă, nu trebuie să dăm cu ochii de ei... Trebuie să ne ferim...

— E greu să ne ferim, căci cine știe unde e așezată linia vânătorilor !... Ne pomenim în fața lor, fără să ne dăm seama cum...

Grăsunii prinseră a guița pe toate tonurile...

— Tăceți nenorociților ! — se încruntă scroafa. — Ce, vreți să fim descoperiți pe loc ?... Scopul nostru este ca mai întâi să-i înșelăm pe bătăiași... Dacă e posibil să trecem printre ei...

— Dacă nu putem trece printre ei ?...

— Atunci, intrăm în linia vânătorilor !...

— Vai de noi ! — guițară grăsunii, tremurând de frică...

Scroafa cercă să le ridice moralul : — Nu vă pierdeți cu firea !... Ce fel de viteji sunteți voi ?... Faceți de râs neamul mistrețesc !... Doar nu sunteți porci de rând care se lasă înjunghiați de orice idiot de măcelar !... Ș'apoi să nu credeți că numai decât vă așteaptă moartea, când eșiți în linia vânătorilor. De câte-ori n'am trecut eu printre acești vrăjmași neîmpăcați !... Și, slava Domnului, sunt teafără și grasă ca în totdeauna !...

— Adică, mamă, putem scăpa netrăzniți ?

— Desigur !... Pentru-că nu toți cei cari țin o pușcă în mână, sunt vânători...

— Atunci, ce sunt ?

— Sunt brânzoi !... Adică sunt vânători de ocazie sau, cum le mai zice, vânători de Duminică... Ei vin mai mult să sperie vânatul decât să-l împuște...

— Va să zică brânzoi sunt oameni miloși față de noi...

— Foarte miloși !...

— Și cum îi putem cunoaște, mamă, pe brânzoi ?

— Foarte ușor... El stă în linie într'o atitudine măreață, aproape războinică, deși picioarele îi tremură la cel mai mic foșnet... Mereu face mișcări neastâmpărate și își rotește ochii în toate părțile... Din când în când, se întoarce și se uită în spate, ca nu cumva să pomenească din senin cu vânatul în spinare... Apoi, de obicei, brânzoiul vine la vânătoare, îmbrăcat în haine noi, croite pe talie, cu mijlocul încins de o cartușieră de piele galbenă, cu cataramă de metal strălucitor... Mă rog, în totdeauna pare d'abia scos din cutie... La brâu, poartă pumnal și la coapsă, un toc de revolver... Abia e semnalat vânatul, și brânzoiul stă gata, cu pușca la ochi, măcar că n'a auzit nici un foșnet, măcar că n'a zărit nicio vietate.

— Dacă ne așteaptă cu pușca la ochi, atunci e primejdios ! — observă un grăsun grohăind tremurat.

— Nicio grijă !... E grozav înainte de a da ochii cu noi, dar de îndată ce ne vede izbucnind vertiginos din desime, se fâstâcește atât de tare încât își ia pușca dela umăr și o sprijinește în burtă... Mâna îi tremură, pe ochii îi se lasă ca un fel de ceață și, în loc să tragă în vânat, trage în vânt sau găurește trunchiul unui copac.

Nici nu isprăvi bine să facă critica brânzoiului de rasă, când de după coama dealului, se iviră câteva căciuli... Glasurile acum răsunau puternic, însoțite de zgomotele lemnoase ale copacilor loviți de ciomegele hăitașilor...

Cu toată greutatea celor o sutăoptzeci de kilograme, scroafa făcu o săritură și o luă la fugă, ghiuțând într'una :

— Țineți-vă, cărd, după mine !...

Și își croi drum prin desimea lăstărișului care îi se punea în cale.

Se gândi o clipă să se întoarcă și să-și găsească scăparea printre hăitași, dar amintindu-și că unii din acești urlători umblă cu arma în mână, se răzgândi și o porni — porcește — la vale, deadreptul prin desimea fără poteci și greu de pătruns.

Inșirați la distanța reglementară, vânătorii așteptau ivirea vânatului, nerăbdători dar nemișcați, cu tresărături nervoase, cu degetele înțeleștate pe patul delicat al puștei... Intre ei se afla și un distins magistrat, care venea la vânătoare de mistreți, pentru întâia-dată... Cu acest prilej se îmbrăcase în haine de catifea italiană, croite la unul din cei mai buni croitori din București, și purta cizme înalte de piele de bivoli african.

Când strigătele și chiotele hăitașilor vestiră descoperirea mistreților, magistratul se simți prins de un tremur ciudat iar genuchii i se moleșiră deodată că parcă ar fi fost de cârpă... Degetele păreau străbătute de un curent electric care se transmitea până la țevile puștii, făcându-le să tresară.

Nici nu-și putu închipui ce vânat venea spre el, când prin fâșia deasă de tufă roșie, răsunară trosnituri atât de puternice, încât ai fi crezut că printre bușteni și tufe, se răstogolea — vertiginos — în vale, o bucată de stâncă atât de grea, încât rupea și sfărâma totul în calea ei... Șapca de antilopă depe capul vânătorului își schimbase poziția, mutându-și cozorocul depe frunte, tocmai pe scâfârlie, când din desis se ivi un cârd negru și compact de dihăni nemaipomenit de înspăimântătoare... În marea sa tulburare, vânătorul își luă pușca dela umăr și, fără să-și dea seama ce face, apăsă de ambele trăgace... Pocniturile se succedară în aceeași clipă și ecoul lor se prelungi pe fundul văilor, cu vibrațiuni cutremurătoare...

Vânătorul, ne îndrăznind să-și îndrepte ochii spre locul de unde venea primejdia, aruncă pușca și cu mâinile ridicate ca în semn de predare, alergă pe linie spre tovarășul cel mai apropiat. Cu glasul alterat de spaimă, strigă :

— Vine ursul !... Vin o mulțime de urși !...

Tovarășul — un meșter doborător de mistreți și de alte lighioane fioroase — care din locul său, văzuse toată scena, îl opri în loc și reuși în sfârșit să-l potolească :

— Nu mai striga așa, domnule !... N'a fost nici-un urs !... Mai bine, hai de vezi ce noroc ai avut !...

— Nu, nu !... Nu mă mai duc acolo ! — se împotrivea cu groază magistratul-vânător.

A trebuit să intervină și ceilalți vânători ca să-l hotărască să se întoarcă la locul de unde a tras în porci.

Nu unul, dar doi porci mistreți, trântiți la pământ, încremeniseră cu gura însângerată, nu departe de locul unde îi ajunsese o moarte năpraznică...

Magistratul care încă nu-și venise în fire, începu să bâlbâie :

— Cine a împușcat dihăniile astea ?

Și adresându-se unui din ei, adaugă :

— Dumneata i-ai împușcat, domnule doctor ?

Doctorul îl lămuri :

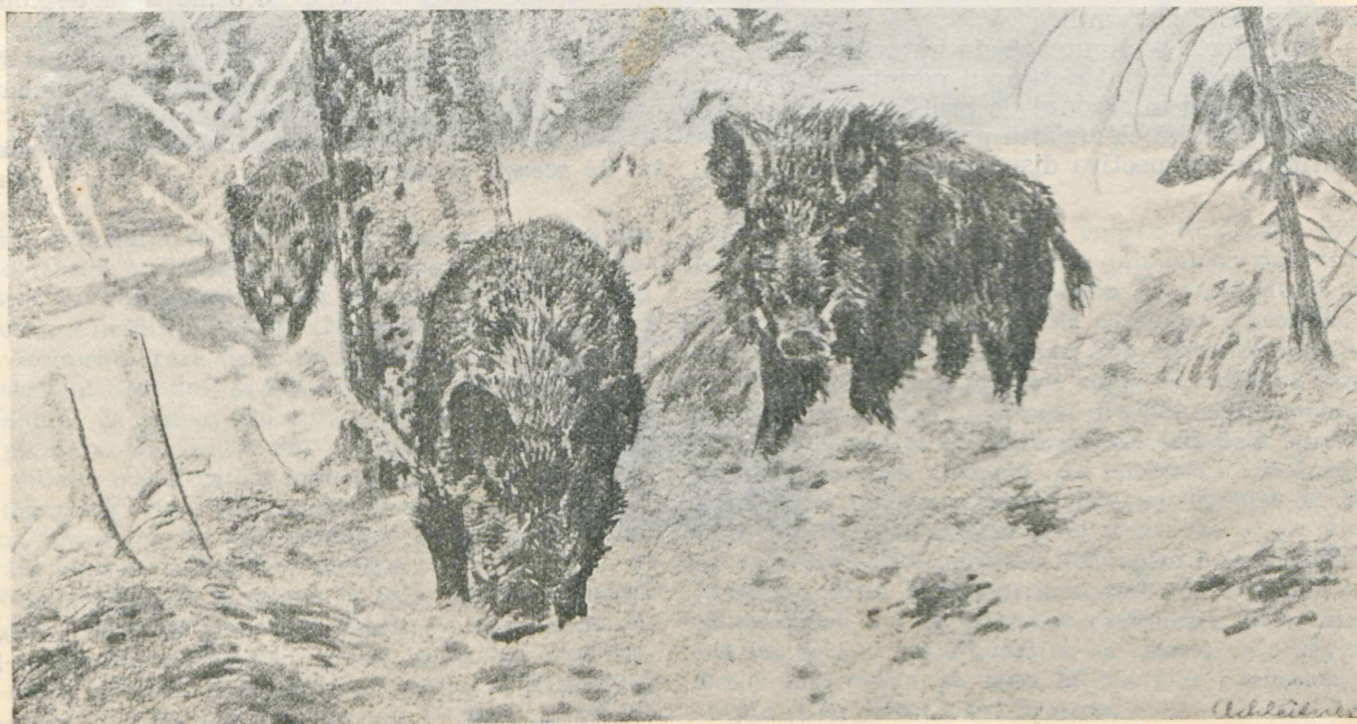
— Cum să-i împușc, când nici n'am tras... numai dumneata ai tras !... I-ai doborât pe amândoi ! (zâmbind). Ai săvârșit un dublu asasinat, dar nu ești de loc responsabil, căci l-ai comis din... imprudență...

Revenindu-și cu totul din aiureala pe care i-o produsese groaza, magistratul își luă o poză cât se poate de impunătoare :

— Pardon, domnule doctor, n'am comis crima din imprudență !... Am comis-o cu premeditare !... Am tras în cele două victime, cu un calm desăvârșit...

Noaptea târziu, la lumina lunei, un solitar bătrân făcea această reflecție :

— Și totuși neamul porcesc nu s'a învățat minte să nu mai dea buzna în fața brânzoilor !

Din toată lumea

La Hamburg este o bursă specială, care reglementează prețurile de engros a animalelor din fauna africană. Iată câteva prețuri:

- Un leu adult 120.000 lei;
- O panteră 45.000 lei;
- O girafă 260.000 lei;
- Un elefant pui 180.000 lei;
- Un elefant adult 750.000 lei;
- O gorilă 500.000.
- Un hipopotam 200.000 lei.

Șerpii se vând cu metrul, astfel un șarpe de Senegal costă 1200 lei metrul; Șerpi din India până la 12.000 lei metrul.

Colibri costă 6000 lei bucata, etc.

Danemarca. — Se turnează actualmente un film de vânatoare. Va fi un mare film de propagandă, care va rula în toate școlile, astfel că copiii și tineretul vor înțelege ce e adevărata vânatoare sportivă.

Se vor înfățișa toate felurile de vânatoare permise de lege. Pe de altă parte se va vedea în acest film diversele specii de vânat a țării, precum și mijloacele potrivite de protecție și repopulare cu vânat a terenurilor de vânatoare.

O bună parte a filmului va fi rezervată deosemena câinelui, acest prieten credincios al vânătorului.

Egipt. — Un mare negustor de prepelițe vii sosit la Paris, afirmă că anul trecut n'a exportat din Egipt decât vre-o 10.000 de prepelițe, ceace este foarte puțin în raport cu anii precedenți când vindea între 60 și 200 mii de prepelițe. Să ne așteptăm deci ca anul în curs să fie mai bogat în acest vânat.

Franța. — Prețul pulberilor fără fum pentru vânatoare a fost fixat prin „jurnal officiel“ din 2 Aprilie 1933, el variază dela 221 francs la 235 francs, după ambalaj și cantitate. Astfel un kilogram vârsat costă 221 francs, iar 100 grame în cutie revine la 235 francs kilogramul.

— În Algeria se limitează de autoritatea locală întinderea teritoriului și timpul permis pentru vânarea prepeliței în sezonul de primăvară.

Încă o speranță că această pasăre migratoare va fi scutită de perspectiva dispariției complete, cum

pare că era amenințată din cercetarea graficelor respective.

Belgia. — Iată prețurile permiselor de vânatoare fixate anul acesta în Belgia, ca drepturi fiscale ale statului, în afară de taxele provinciale:

- a) Permis ordinar 600 francs belgas.
  - b) Permis valabil numai duminicile 450 frs.
  - c) Licență pentru străini valabile 5 zile 150 frs.
- Ne plângem la noi, dar dacă comparăm...

Consiliul internațional al vânătoarei, urma să se reunească în toamna anului curent la București în a treia a sa sesiune. Grupul român a intervenit însă ca această întrunire să se contramandeze.

Motivele sunt de ordin intern, cu toată înalta bunăvoință ce Majestatea Sa Regele Carol II acordă consiliului internațional, împreună cu guvernul român. Astfel sesiunea de anul acesta nu va mai avea loc.

Cu privire la câini

În „Monitorul Oficial“ a apărut Legea sanitară pentru Combaterea turbărei, care conține dispozițiuni salutare pentru interesele vânătorești.

Organele oficiale ale vânătoarei studiază aplicarea unor măsuri, cari sprijindu-se pe prevederile acestei legi, să ducă la rezultatul înfrânării abuzului de azi privitor la câinii hoinari.

Vânătorii sunt sfătuiți a lua cunoștință de conținutul legii și urmărind deciziunile ministeriale, ce vor fi publicate în Revista noastră, să pună toată stăruința pentru stricta aplicare a acestora, secondând organele oficiale în acest sens.

Dacă nu total, cel puțin în parte vom scăpa vânatul de această pacoste.

Pe vremuri

de MOLDAV

Ziua fusese caldă. Nici un nouăș nu făcuse pavăză valurilor de raze, revărsate din belșug de soarele încă viguros al începutului de toamnă. Nici o adiere nu mișcase ziua toată masa toridă de aer, în care manevrasem noi și câinii.

Aici creasta dealului prelung domină câmpia, ce se așterne la apus în lumina scăzătoare a amurgului. Lanuri de porumbiște în pârgă, miriști pătate de verdele murilor, pâlcuri de pădurice, se alternează, întocmind cât cuprinde ochiul un întins mozaic, mărginit la orizontul îndepărtat de pata sumbră a pădurii celei mari. Pârâul, în albia lui întortochiată, curge deacurmezișul câmpiei, odihnindu-și mersul lenș în lărgituri de bălți stufoase.

Acum când bulzul de foc coboară spre asfințit, aruncă îndărăt o pânză subțire de aur, dând nuanțe de

țul, ciulesc urechile și dispar și ei precipitat în desiș, de unde isbucnește deodată un chelălăit ascuțit, ca și când cineva le-ar fi călcat pe labe.

Bălăriile se agită violent, din desiș sbughește o cumătră roșcată, o apucă peste câmp în galop, urmată de cei doi căței, cari-i fac pe urmă un concert dezordonat de chefnituri ascuțite ca de piculină. Dudău apare și el tacticos la luminiș, se oprește o clipă, privește scena, scoate trei lătrături amenințătoare și o pornește în salturi măsurate în susul pârâului, cu aerul că disprețuiește o asemenea joacă copilăroasă; dispore după o fâșie de porumbiște.

Vulpea vede terenul liber, cotește la dreapta spre porumbiște, cu gândul probabil de a încurca pe novicii ei urmăritori, când îi iese drept în cale arhanghelul Dudău, de astădată foarte enervat certând-o

feerie întinsului tablou. O dulce boare slobozită din vreo tainiță a tiranului zilei, ne alintă fețele îmbrobonite, ne redeșteaptă vlaga în trupuri. Câinii însuși scurtează limbile, cată în ochii noștri semnalul ieșirii din toropeala, care de'naintea amiezei ne țintuise pe povârnișul dealului, la izvorul „celor trei stejari“.

Gândul că putem îndrepta ziua pierdută, ne puse pe picioare. Doi dintre noi porniră cu copoii la vale, iar ceilalți trei urcarăm spre a lua poziție strategică pe marginea chicei de hugeac, ce acopere coama dealului. Zăvor tras în fața câmpului, dealul limitează cu pârâul vreo patru sute de hectare.

Rostogolindu-se în goană la vale, tânărul camarad Costin, însoțit de veteranul Dudău ca pilot și de copoi învățatei, ajunse mai curând la strâmtoarea dintre capul dealului și o cotitură a pârâului. Dudău intră tiptil în bălăriile din cotitură și după un minut își acordează glasul de bariton în trei note ascendente stacate. Căței tresar ca electrizați, ridică bo-

aspru cu glasul. De nevoie, vulpea încovoia goana pe sub nasul căteilor, precipită galopul iar deacurmezișul câmpiei, cu acompaniament de chelălăituri mai vajnice ca oricând, servite de cățelandrii necăjiți de a fi fost tratați drept brânzoi sub ochii mentorului.

Acesta se oprește, privește calm, dă trei note întretăiate de bariton și se afundă din nou în porumbiște. Convoiu muzical se îndreaptă de astă-dată spre vâgăuna păduroasă, formată de îmbinarea dealurilor, unde luase poziție pușcașul Brescan, însoțit de Mamica Molda și al treilea al ei băiat. Dar... „pe aicea nu se trece“, căci mișcarea strategică a fost hotărâtă la vreme, după înștiințările sonore ale băieților cari gonesc. Bob, cel de al treilea cățalandru, în nerăbdarea lui de a-și arăta bărbăția, se repede ca o săgeată drept spre vulpe, pe când Molda face o mișcare de învăluire în direcția lui Brescan.

Intre timp, Dudău a stârnit din porumbiște un iepure, îl urmează fără mare zăbavă, dând glas din

timp în timp, așa doar ca să-i amintească că retragerea îi este tăiată. Bietul urechiat, nedumerit de harmalaia din față, de amenințarea din spate, o cotește și el spre dreapta. Molda, după ce schițase mișcarea de învăluire a cumetrei „coadă cot“, văzând că aceasta luase hotărât direcția „celor trei stajari“, și are pe urmă toți trei băieții ei, mai înfocați ca oricând, se oprește o clipă, aruncă ochii spre partea de undevine glasul lui Dudău, zărește iepurele cu urechile pe spate, gonind cu burta la pământ spre pădure, gonește și ea cât poate, îi taie drumul, îl face să cotească jumătate spre stânga, ceea ce-l conduce taman în pușca lui Brescan. Un norișor de fum și bietul iepure face o triplă tumbă în infinit. Molda îl ajunge și când auzim noi bufnitura, ea l-a și înșfăcat de ceafă și-l scutură cu pornire; apoi îl lasă jos, ... se vede din îndemnul răstit a lui Brescan.

Minutele cât a durat acest episod, a permis grupului muzical să apuce a urca dealul, pe când Dudău trece în goană pe la spatele lui Brescan și urcă drept spre mine, urmând o linie paralelă cu Vulpea, din intenția văzută de a-i tăia retragerea spre pădure. In această formație, convoiul înaintează vertiginos spre linia noastră, îndreptându-se drept către camaradul din mijloc. Acesta mascat în liziera hugeacului, așteaptă cu inima svâcnind, să-și plaseze focul, fără primejdie de a alici copoiașii, duși ca în lesă de coada vulpei.

Când ajunge la 20 pași, camaradul iese la iveală, vulpea face un salt aruncându-se spre stânga, mărind

astfel distanța între ea și copoi, prezentându-se o clipă de flanc, spre nenorocul ei. Prompt focul pleacă, așternând cumătra la pământ. Câinii și camaradul se precipită asupra ei, primii cu pornirea pătimașă să o flocăiască drept răzbunare, omul ca să-i salveze blana de monzoleală. Ambele partide reușesc în parte, după fireștele lor posibilități de iuțeală. In câteva secunde pacea, impusă de cel mai forte, este restabilită.

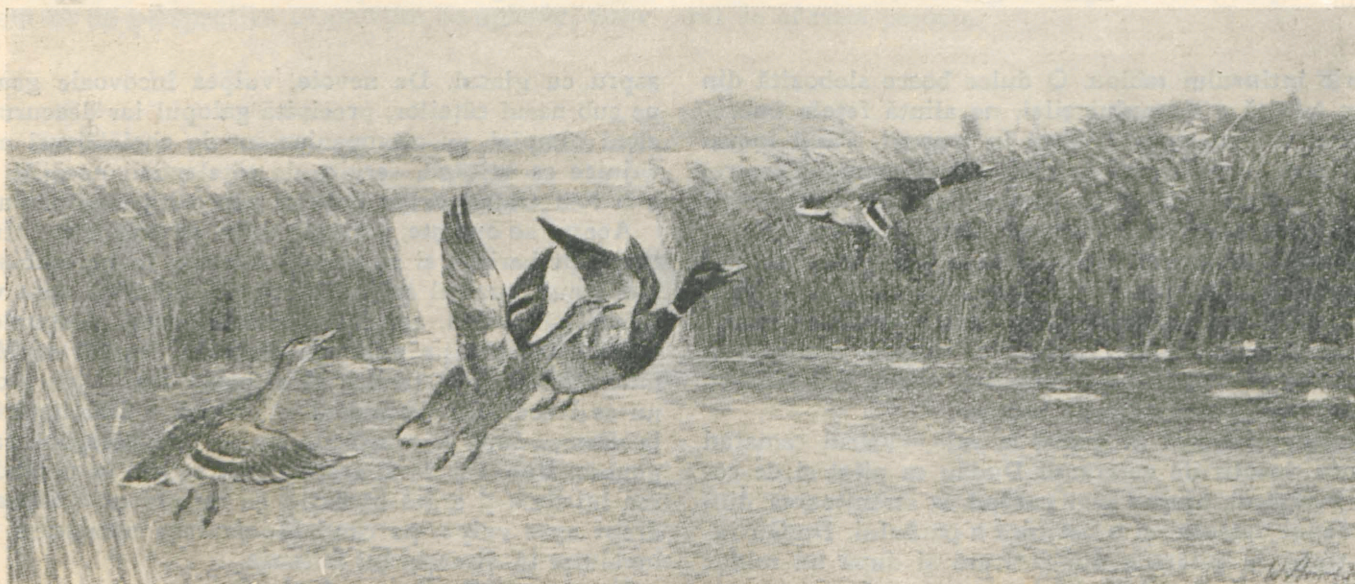
Toate forțele, desfășurate până acum, se concentrează în jurul victimei de căpetenie, la care după cercetarea formelor se constată că nu era damă... ci domn.

Peripețiile duraseră mai bine de o oră.

Natura își depănase matematic clipele, indiferentă de pierderea noțiunii timpului de către noi.

Soarele asfințise, jalonându-și dispariția îndărătul bătrânei păduri cu o vatră uriașă, în jurul căreia se stingea molcom dumnezeiasca paletă. Fermecați de măreția priveliștei, în tăcută reculegere, ne ațintim privirea într'acolo. Liniștea coboară pe plaiuri și în sufletele înduioșate de conștiința nimicniciei omenesti în fața nemărginirii.

Albastrul Cerului se întunecă. Cu un oftat de regret propun: „Hai și-om merge“! Brescan ia în cârcă modestul „tablou“. Oameni și câni, cu pași măsurați, cu frunțile copleșite de gânduri, coborâm la vale, înfundându-ne cu fiecă pas iar în pâcla vieței de toate zilele, lăsând acolo sus înălțarea vremelnică către Dumnezeire.

PUBLICAȚIUNI

Ministerul Agriculturii și Domeniilor, Serv. Vânătoarei

PUBLICAȚIE

Conform Dec. Minist. No. 1141/933, se aplică dispozițiile art. 35 din legea pentru protecția vânatului și reglementarea vânătoarei pentru teritoriul jud. Odorhei.

Conform Dec. Minist. 1158/933, se oprește vânătoarea tuturor speciilor de vânat util până la 1 Oct. 1934, pe terenul com. Cralovăț jud. Timiș.

Conform Dec. Minist. No. 1100/933, se oprește vânătoarea epurilor pentru anii 1933 și 1934, în întreg județul Ciuc.

Conform. Dec. Minist. No. 1100/933, se oprește vânătoarea fazanilor pe teritoriul plășilor Lugoș și Balinț, din jud. Severin, pentru anii 1933 și 1934.

Cocoșii de fazan se vor putea împușca numai cu autorizația specială a Ministerului Agriculturii și Domeniilor, dată în urma avizului Inspectoratului județean de vânătoare.

Prin aceiași deciziune, se aplică dispozițiunile art. 35 din legea pentru protecția vânatului și reglementarea vânătoarei, pentru județul Severin.

Prin Deciziunea Ministerială No. 4015/933, s'a revenit asupra Deciziunii Ministerială No. 13110/932, lăsându-se liberă vânătoarea pe terenurile comunelor: Veșeud și Stenea din jud. Târnava Mare.

*

Primăria comunei Tolvadia

PUBLICAȚIUNE DE LICITAȚIE

Se aduce la cunoștință publică că dreptul de vânat pe teritoriul comunei Tolvadia, județul Timiș în estindere de circa 5683 jughere cadastrale să dă în arendă pe timp de 10 ani începând cu ziua de azi până la 31 Decembrie 1942 prin licitație publică orală care se va ține în ziua de 15 Iulie 1932 la ora 9 a. m. în localul primăriei Tolvadia.

Licitația se va ține în conformitate cu Legea contabilității publice.

Condițiunile se pot vedea în orele oficiale în biroul notarului în fiecare zi de lucru.

*

Primăria comunei Sinersig

PUBLICAȚIUNE !

Se aduce la cunoștință publică, că dreptul de vânat din hotarul comunei Sinersig județul Timiș-Torontal în întindere de 3310 jug. se dă în arendă pe termen de 5 (cinci) ani începând dela 1 Iulie 1933 până la 1 Iulie 1938 prin licitație publică orală, care se va ține în ziua de 1 Iulie 1933, în localul primăriei comunale la orele 14 p. m.

Prețul de strigare este de lei 750.

Garanția de 10% se va depune în numerar.

Licitația se va ține în conformitate cu dispozițiunile art. 88—110 din legea contabilității publice și art. 8—14 din legea pentru protecția vânatului.

În caz că licitația nu va aduce în aceea zi nici un rezultat, se va ține din nou în ziua de 15 Iulie 1933, orele 14 p. m.

Condițiunile de licitație se pot vedea zilnic la primărie între orele oficiale.

Primăria comunei Căpăt

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștință publică că dreptul de vânat din hotarul comunei Căpăt județul Timiș-Torontal în întindere de 2702 jug. se dă în arendă pe termen de 5 (cinci) ani începând dela 1 Iulie 1933 până la 1 Iulie 1938 prin licitație publică orală, care se va ține în ziua de 1 Iulie 1933, în localul primăriei comunale la orele 10 a. m.

Prețul de strigare este de lei 400.

Garanția de 10% se va depune în numerar.

Licitația se va ține în conformitate cu dispozițiunile art. 88—110 din legea contabilității publice și art. 8-14 din legea pentru protecția vânatului.

În caz că licitația nu va aduce în aceea zi nici un rezultat, se va ține din nou în ziua de 15 Iulie 1933, orele 10 a. m.

Condițiunile de licitație se pot vedea zilnic la primărie între orele oficiale.

*

PUBLICAȚIUNE

Dreptul de vânat al comunei Pădureni jud. Timiș, se c întindere de cca. 6000 jugăre se va vinde la licitație publică orală în ziua de 4 Iulie 1933, la ora 10 a. m. la primăria comunei Pădureni.

Durata arendării este de 5 ani dela 1 Februarie 1933, până la 31 Ianuarie 1938.

Arenda anuală este fixată în suma de lei 5500, preț de strigare.

Licitanții trebuie să prezinte autorizațiunea prevăzută în art. 2 a condițiunilor de licitație, cari se pot vedea în biroul notarului com.

Pădureni, la 20 Mai.

*

PUBLICAȚIUNE DE LICITAȚIE:

Se aduce la cunoștință publică că dreptul de vânat pe teritoriul comunei Tolvadia Județul Timiș-Torontal în extindere de circa 5683 jughere cadastrale se dă în arendă pe un termen de 10 ani, începând cu ziua de azi până la 31 Decembrie 1942 prin licitație publică orală care se va ține în ziua de 30 Iunie 1933 la ora 9 a. m. în localul primăriei Tolvadia.

Licitația se va ține în conformitate cu dispozițiunile legii contabilității publice.

Condițiunile se pot vedea în orele oficiale în biroul notarului în fiecare zi de lucru.

Tolvadia, la 24 Maiu 1933.

*

Comuna Hunedoara-Timișană

PUBLICAȚIUNE

Dreptul de vânat de pe teritoriul comunei Huneodara-Timișană se arendează pe termen de 5 (cinci) ani, prin licitație publică orală în ziua de 15 Iulie 1933 ora 9 a. m. la Primăria comunala.

La caz de nereușită a primei licitații aceasta se va repeta în ziua de 1 August la aceeași oră și loc.

Prețul de strigare 400 lei, garanție 10%.

Din viața Societăților afiliate

Societățile de vânătoare „Molda“ din Noua Suliță și „Sublt. Const. Farcașiu“ din Tg. Secueni, ambele din Jud. Hotin au fost desființate prin Decizie Ministerială din cauză că au funcționat fără respectarea Legii Vânătorului, a Statutelor și a Deciziunilor Ministeriale respective.

Concurs de tir la porumbei pe țară

Societatea Vânătorilor Lugoj aranjează în zilele de 8 și 9 Iulie a. c. la Băile-Herculane un mare concurs de tir la porumbei pe țară, programul căruia s'a fixat în următoarele :

In ziua de 8 Iulie 1933.

a. m. ora 9. Tragere la 20 bile de sticlă.

p. m. ora 3. Tragere la 25 porumbei de lut ca concurs principal.

In ziua de 9 Iulie 1933 :

a. m. ora 9. Tragere la 10 bile duble de sticlă.

p. m. ora 3. Tragere la 7 porumbei vii.

Înainte și după aceste puncte ale programului se va trage în concursuri poul. În toate punctele programului primele trei rezultate vor fi premiate cu obiecte valoroase.

În ambele zile se va face și tragere la țintă cu arme calibru mic (22 long) primele trei rezultate fiind și aici premiate.

R A P O R T

despre observațiunile referitoare la migrațiunea paserilor în primăvara anului 1933.

Data sosirii :	Specia :
10 Febr.	Columba oenas L (porumbel sălbatec).
9 Mart.	Alanda arvensis L. (ciocărlia de câmp).
12 "	Scolapar rusticola L. (sitar).
16 "	Pratincola rubecola L.
20 "	Sturnus vulgaris L. (graur).
25 "	Erithacus Rubecola L. (gușă roșie).
30 "	Ciconia alba L. (barză albă).
31 "	(?) Motacilla alba L. (codobatură).
1 Apr.	Upupa epose L. (pupază).
1 "	în trecere un stol Ampelis garrulus L. (mătăsar).
3 "	Hirunda rustica L. (rândunea).
3 "	Chelidonaria urbana L.
7 "	Cuculus canorus L. (cuc).
14 "	Ruticilla phoenicurus L. (coadă roșie).
16 "	Saxicola oenanthe L.
19 "	Muscicapa collaris Rechst.
19 "	Luscinia philomela L. (privigheoare).
19 "	Jynx torquilla L. (capuntortură).
19 "	Ruticilla titis L. (coadă roșie).
26 "	Oriolus oriolus L. (grangur).
30 "	Turtur auritus Ray. (turturea).

Făget la 5 Mai 1933.

C. A. V. Popescu

MICA PUBLICITATE

Revista Vânătorilor, 13 ani dela apariție, până în prezent.

De vânzare, 3000 lei.

Duca, str. Lacului 14, București.

FURNIZORUL

Rosenthal

CURȚEI REGALE

Societate Anonimă Română

BUCUREȘTI — Calea Victoriei Nr. 41 — TELEFON 320-01

Prima sursă în țară pentru :

CADOURI FINE ȘI APARTE — PORȚELANURI, CRISTALURI, LAMPI, etc.

TOTDEAUNA NOUȚĂ

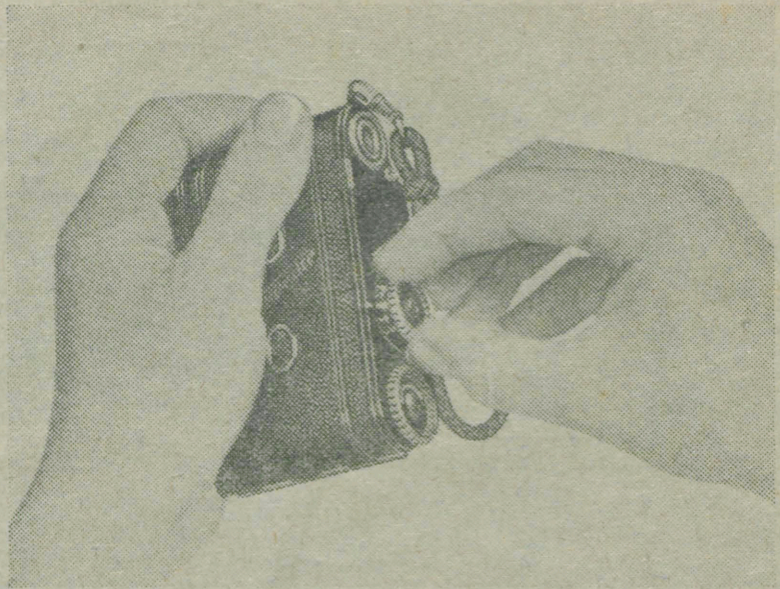
***

PIESE ARTISTICE

Se poate efectua numai la un aparat de format mic, la PERKEO. In special, instantaneele luate de amator fără să fie observat, constituie un adevărat eveniment. Totul este gata într'o clipă: o ușoară învârtire a rozetei mari pentru reglarea distanței, o mică apăsare pentru a deschide aparatul pus la punct și înainte de a observa ceva „Prada“, fotografia este luată.

Cereți furnizorului Dv. de articole fotografice să vă arate aparatul Perkeo, demonstrându-vă avantajele lui.

PERKEO 3x4

Voigtländer

VOIGTLÄNDER & SOHN Aktiengesellschaft — Braunschweig

CARTUȘE SPECIALE

DE PREPELIȚE

Uniunei Generale oferindu-se un lot de cartușe calibru 12 și 16, încărcate cu pulbere fără fum cu prețul excepțional de

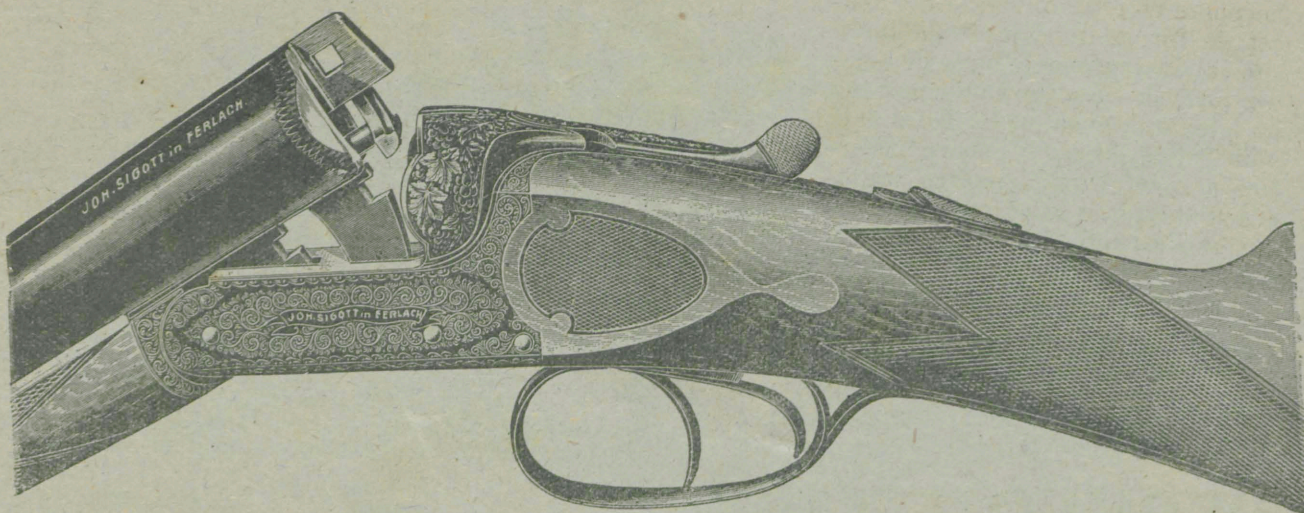
5 Lei bucata

Se ține la dispoziția membrilor ei și a societăților afiliate pentru procurarea lor, contra costului achitat anticipat și a spezelor de transport.

Cartușele au fost încercate de Uniune la standul societății de Tir și au dat

::: :: rezultate bune. ::: :::

FABRICA DE ARME DE PRECIZIE IOHANN SIGOTT

FERLACH IN KÄRNTEN AUSTRIA

Oferă armele sale superioare Model 1933 care se disting prin construcție elegantă și precisă, prin cumpăneală perfectă, prin superioritate balistică. Premiate cu cele mai înalte distincții în țară și străinătate. — „Grand Prix and Gold Medall” Londra 1932 —

Atrage atențiunea deosebită asupra armelor sale :

DRILLING-HAMMERLESS, EXPRESS-HAMMERLESS cu două țevi
(pentru cartușe de înaltă viteză 7×65 sau Magnum 8×60) cu lunetă montată după dorință
PUȘTI HAMMERLESS și cu cocoașe. CARABINE cu repetiție

Catalogul ilustrat se trimete după cerere gratuit

Comenzile se pot face prin Uniunea Generală a Vânătorilor (Str. G-ral Tell 9 bis)

Către Vânătorii Români

Nu numai specialist în construcție de arme, dar în acelaș timp vânător pasionat, practicând cu deosebire în ținuturile românești, mi-am dat toate silițele să studiez condițiunile cele mai potrivite pentru a putea satisface ori-ce cerere a vânătorilor români.

Dau garanție că armele furnizate de mine în România sunt fabricate din material de prima calitate și totuși cu prețurile cele mai avantajoase.

IOHANN SIGOTT

REVISTA VÂNĂTORILOR

ORGAN OFICIAL AL UNIUNEI GENERALE A VÂNATORILOR DIN ROMÂNIA
SEDIUL „UNIUNEI”: STRADA GENERAL CHR. TELL No. 9 bis — TELEFON: 2/51/58

Redactată de cei mai de seamă tehnicieni și specialiști în materie de vânătoare din țară, publică: articole cu subiecte pur vânătorești de interes general, privind protecția și înmulțirea vânatului, educația vânătorească, tehnica armelor, chestiunile juridice privitoare la legea vânatului, dispozițiunile luate de organele administrative ale vânătoarei, lista contravenienților la legea de vânătoare, dări de seamă a societăților de vânătoare afiliate, precum și orice gen de literatură cu subiecte de vânătoare.

Abonamentul anual 300 lei. - Pentru soc. afiliate 400 lei. - Taxa de înscriere 200 lei

„Revista Vânătorilor” este unicul mijloc de comunicare al tuturor vânătorilor din toată țara, care au să-și spună ceva. De aceea, dacă aveți ceva de cumpărat, de vândut, de schimbat, sau de pus o întrebare tehnică vânătorească, adresați-vă „REVISTEI VÂNATORILOR”

La orice corespondență atașați mărcile pentru răspuns

Administrația revistei expediind regulat fiecare număr tuturor abonaților, orice vină de neprimire cade exclusiv în seama poștei, căreia trebuie adresate înscris toate reclamațiile. Plata cotizației anuale se primește până la 1 Aprilie, dată când revista se trimite contra ramburs

UNIREA face PŪTEREA

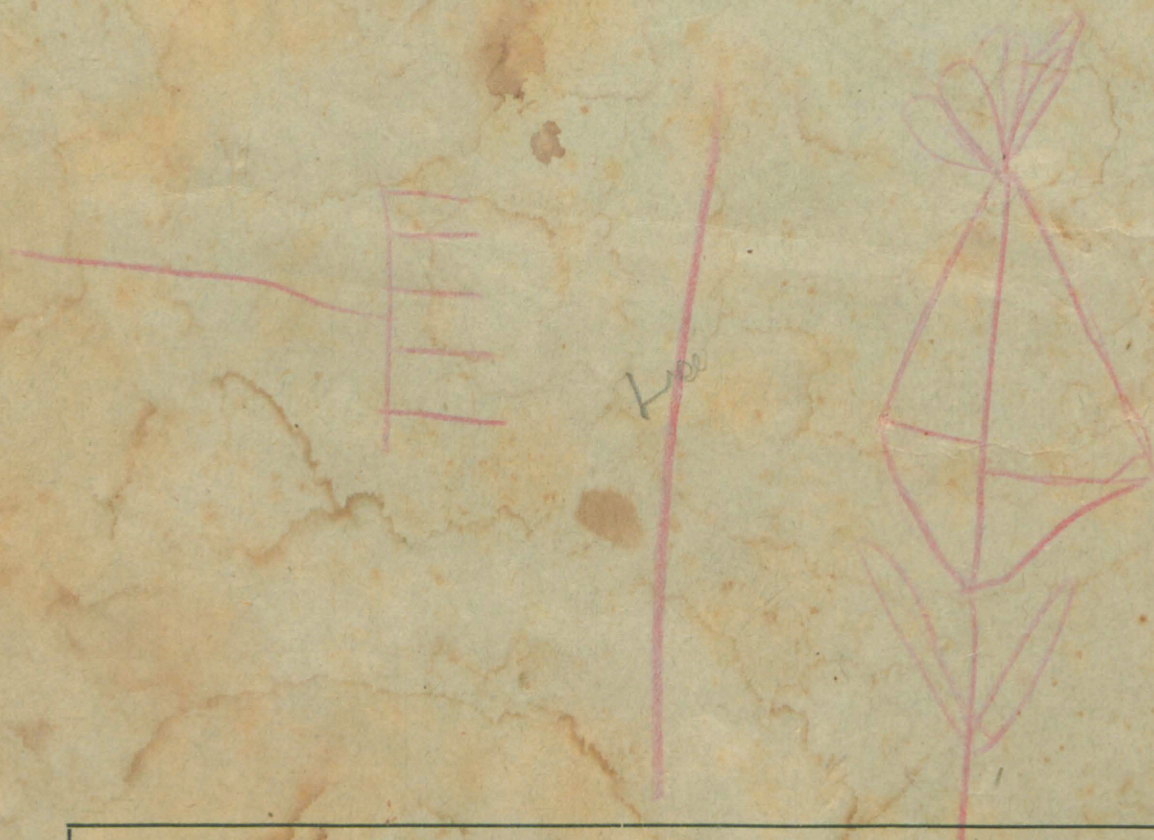
STRÂNGETI-VĂ în jurul UNIUNEI

Domnii colaboratori pot obține oricâte separate, doresc, din articolele domniilor lor, comandându-le direct la tipografie sau prin intermediul Uniunii, după un tarif minimal.

* Manuscrisele nu se înapoiază. * Domnii colaboratori sunt deci rugați să-și păstreze copie de pe articolele trimise pentru „Revista Vânătorilor” *

Prețul unui exemplar 25 Lei
Prețul unui număr vechi 30 Lei

TIPOGRAFIA ZIARULUI „UNIVERSUL“, S. A., STR. BREZOIANU, 23-25 — BUCUREȘTI